

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Israëlitisch Atheneum Jesode Hatora-Beth Jacob te Antwerpen

	Hoofdstructuur	so
	Pedagogische eenheid	29231-29041
	Instellingsnummer	29041
	Instelling	Israëlitisch Atheneum Jesode Hatora-Beth Jacob
directeur		Moses MUND
adres		Steenbokstraat 14 - 2018 ANTWERPEN 1
telefoon		03-239.25.35
fax		03-230.87.14
e-mail		moishe.mund@jhbj.be
website/URL		
	Bestuur van de instelling	962951 - VZW Jesode Hatora-Beth Jacob-Scholen IM te ANTWERPEN 1
adres		Lange Van Ruusbroecstraat 12 - 2018 ANTWERPEN 1
	Scholengemeenschap	0
adres		-
	CLB	114256 - Provinciaal CLB Antwerpen te ANTWERPEN 1
adres		Markgravelei 86 - 2018 ANTWERPEN 1
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	27/02/2012, 28/02/2012, 29/02/2012, 01/03/2012, 02/03/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	02/03/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	21/03/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Marina Droessaert
	Teamleden	Henri Christiaen Marc D'hoop

Roger Van den Borre

Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil

Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. SAMENVATTING.....	6
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	8
2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus	8
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus.....	9
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	9
3.1 Economie in de tweede graad aso Economie	9
Economie in de derde graad aso Economie - moderne talen	9
3.2 Fysica in de tweede graad aso Economie en in de derde graad aso Moderne talen-wiskunde.....	12
Fysica in de tweede en de derde graad aso Yeshiva	12
Natuurwetenschappen in de derde graad aso Economie-moderne talen.....	12
3.3 Geschiedenis in de tweede graad aso Economie en in de derde graad aso Economie-moderne talen en Moderne talen-wiskunde:.....	15
Geschiedenis in de tweede en derde graad aso Yeshiva:	15
3.4 Nederlands in de tweede graad aso Economie	17
Nederlands in de tweede en de derde graad aso Yeshiva.....	17
Nederlands, Engels en Frans in de derde graad aso Economie-moderne talen en Moderne talen-wiskunde	17
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
4.1 Curriculum	19
4.2 Begeleiding	22
4.3 Evaluatie	22
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	23
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	25
6.1 Wat doet de school goed?	25
6.2 Wat kan de school verbeteren?.....	25
6.3 Wat moet de school verbeteren?	25
7. ADVIES.....	26
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	27

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Het Israëlitisch Atheneum Jesode Hatora-Beth Jacob heeft haar hoofdvestiging in de Steenbokstraat, waar ze de gebouwen deelt met een middenschool en een basisschool van hetzelfde schoolbestuur. De studierichting Yeshiva is vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad ondergebracht in de vestigingsplaats op de Isabellalei. Op het ogenblik van de doorlichting telt de school 195 leerlingen tegenover 221 in het schooljaar 2007-2008. De daling tijdens de afgelopen schooljaren heeft vooral te maken met de keuze van ouders voor scholen die een meer orthodox curriculum aanbieden. De school biedt gescheiden onderwijs aan voor meisjes en jongens. Ze heeft een beperkt aanbod in het aso en het tso. De school stelt de studierichting aso Yeshiva enkel open voor jongens en de studierichting tso Handel enkel voor meisjes. Dat is een inbreuk tegen de erkenningsvoorwaarde, die stelt dat scholen de rechten van de mens en van het kind moeten eerbiedigen en gelijke onderwijskansen moeten bieden aan jongens en meisjes.

De school reikt meer dan gemiddeld A-attesten uit. Dat gegeven moet enigszins worden gerelativeerd, gezien de attestering berust op een evaluatie die voor sommige vakken in sommige studierichtingen te weinig valide en representatief is (zie evaluatiepraktijk en vakverslagen). De school reikt weinig B-attesten uit in vergelijking met de Vlaamse referentiecijfers, maar zij kan omwille van haar beperkte studieaanbod niet echt een oriënteringsbeleid voeren. De meeste leerlingen met een C-attest verlaten de school, maar een aantal blijft als vrije leerling de lessen volgen en stroomt uit zonder diploma. Dat is voornamelijk het geval in het tso, waar geen B-attesten worden uitgereikt. De participatie van de leerlingen aan het vervolgonderwijs is uitermate gering.

Voor het erkenningsonderzoek werden binnen de geselecteerde structuuronderdelen de vakken fysica, geschiedenis, natuurwetenschappen en Nederlands als vakken van de basisvorming onderzocht. Engels en Frans werden in de pool Moderne talen doorgelicht als vakken van de basisvorming en van het specifiek gedeelte en economie als vak van het specifiek gedeelte binnen de pool Economie. Voor alle vakken is gebleken dat frequente lesuitval de beschikbare lestijd hypothekeert. De beschikbaarheid van ICT en audiovisuele middelen beantwoordt momenteel nog onvoldoende aan de leerplaneisen, onder meer door beperkende maatregelen vanuit het pedagogisch project van de school. In sommige vakgroepen remt een groot personeelsverloop het opbouwen van ervaring af. Op de vestigingsplaats Isabellalei is er geen samenwerking met de vakgroepen van de hoofdschool en belemmert het ontbreken van leermiddelen sterk de leerplanrealisatie.

In de studierichtingen Economie en Moderne talen-wiskunde realiseert de school voor de onderzochte vakken in voldoende mate de eindtermen en de leerplandoelstellingen. In de studierichting Economie-moderne talen is dat niet het geval voor de vakken economie en natuurwetenschappen. Voor economie zijn er belangrijke hiaten in de deelvakken micro- en macro-economie en bedrijfsbeleid. De ICT-vaardigheden van de leerlingen worden te weinig ingeoefend en de eindtermen over onderzoekscompetentie worden nog niet voldoende gerealiseerd. In het vak natuurwetenschappen worden de leerplandoelstellingen over evolutie en voortplanting niet aangeboden. In de tweede en de derde graad van de studierichting Yeshiva voldoet de leerplanrealisatie voor geen van de onderzochte vakken. Vooral in de leerjaren die worden georganiseerd op de vestigingsplaats Isabellalei is de leerplangerichtheid te gering. Er zijn voor geen van de onderzochte vakken leermiddelen die de leerplanrealisatie voldoende ondersteunen en de professionaliteit laat er te wensen over. Voor fysica strookt het aanbod niet met de eindtermen van de basisvorming. Voor geschiedenis zijn er te weinig duidende integratie van het historische referentiekader, historische vaardigheden en toepassingen van historische kritiek. Voor Nederlands is het aangeboden curriculum gebaseerd op achterhaalde leermiddelen en komen niet alle tekstsoorten aan bod. Het onderwijs is voor de onderzochte vakken onvoldoende gericht op de ontwikkeling van vaardigheden bij de leerlingen.

De school voldoet in geen van haar structuuronderdelen aan de erkenningsvoorwaarde met betrekking tot de realisatie van de eindtermen biologie. Omwille van religieuze bezwaren, voorziet zij in de profane lessentabel geen ruimte voor het aanbieden en realiseren van deze eindtermen, noch onder de noemer van een vak biologie, noch onder een andere vorm binnen de profane vakken.

De kwaliteit van de leerlingenevaluatie in de onderzochte vakken varieert sterk en hangt samen met de leerplanrealisatie. Leraarafhankelijk is de evaluatie afgestemd op de leerplandoelstellingen dan wel eenzijdig kennisgericht. In de studierichting Yeshiva is vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad voor geen enkel doorgelicht vak de evaluatiepraktijk voldoende valide en representatief.

Tijdens de doorlichting werden ook de onderwijsorganisatie, de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk van de school onderzocht.

Het onderwijsaanbod en de onderwijsorganisatie worden bepaald door het pedagogisch project van de school. De school combineert een aanbod van erkende en gesubsidieerde studierichtingen met een ruim pakket religieuze vorming en Hebreeuws, wat leidt tot een overladen lessentabel die het subsidieerbare maximum van 32 uren per week ruim overschrijdt. Om de lessentabel georganiseerd te krijgen, rekening houdend met het gescheiden aanbod voor jongens en meisjes, wijkt de organisatie van de lesdag en de schoolweek sterk af van de regelgeving. De school slaagt er niet in om alle aangeboden studierichtingen in elk jaar te organiseren, waardoor niet voor elke leerling de best passende schoolloopbaan kan worden uitgebouwd. Het niet aanbieden en realiseren van de eindtermen biologie is een inbreuk tegen de regelgeving met betrekking tot de basisvorming. In de onderwijsorganisatie komen het optimaal gebruik van de lestijd en de leerplanrealisatie van heel wat vakken onder druk te staan door geregelde lesuitval en een groot aantal evaluatiedagen. Met het oog op het volledig aanbieden en realiseren van de basisvorming en omwille van het pedagogisch comfort van de leerlingen, moet de school de organisatie en het aanbod van de gesubsidieerde uren in overleg met de bevoegde organen bijsturen.

Doordat de loopbaan van de meeste leerlingen zich afspeelt in een cultuurgebonden school met een beperkt aanbod van basisopties in de middenschool en studierichtingen in de bovenbouw, is de leerbegeleiding noodgedwongen afgestemd op de beschikbare keuzes. Positief is dat leerlingen met leerstoornissen goed worden opgevolgd en begeleid. Wegens het verminderde lestijdenpakket door het dalende leerlingenaantal, is de structurele leerondersteuning voor een aantal vakken wegge gevallen. Als compensatie opteerde de school voor kleinere lesgroepen, die meer gedifferentieerd onderwijs mogelijk maken. In de vakken is de leerondersteuning echter vooral cognitief en remediërend en minder gericht op de ontwikkeling van leerstrategieën. Er is weinig aandacht voor de vakoverschrijdende eindtermen leren leren en leren plannen, met het oog op zelfsturing en verzelfstandiging. De kennisgerichte en weinig uitdagende aanpak in sommige vakken zorgt voor een hoge studiedruk bij de leerlingen en benut te weinig hun opvallend positieve studiehouding. Doordat nog niet alle stappen van het begeleidingsproces efficiënt en volledig kunnen worden geregistreerd, blijft een gelijkgerichte leerbegeleiding achterwege.

De directie heeft een ontwikkelingsproces op gang gebracht, dat op korte termijn moet leiden tot de bijsturing van de evaluatiepraktijk. Op het ogenblik van de doorlichting is er nog geen gelijkgerichte visie, waardoor de evaluatiepraktijk qua organisatie en inhoudelijke invulling, onder meer op het vlak van de aansluiting bij eindtermen en leerplandoelstellingen en het evalueren van attitudes voor verbetering vatbaar is.

De school heeft met de oprichting van de stuurgroep kwaliteitszorg aanzetten gegeven om op een meer systematische wijze haar eigen kwaliteit te onderzoeken en te bewaken.

In de hoofdschool nam de schoolleiding initiatieven om voor de leerplanrealisatie, de leerlingenbegeleiding en de leerlingenevaluatie te komen tot een gelijkaardige aanpak bij de jongens en de meisjes. Er werden impulsen gegeven om de vakgroepwerking te versterken en de lespraktijk te laten ondersteunen door meer gerichte nascholing en begeleiding. Er is ook een positieve evolutie te merken in het afstemmen en beschikbaar stellen van de multimediale middelen op de vereisten van de leerplannen. De vaststellingen wijzen er op een beleidsvoerend vermogen dat in staat is kwaliteitsverhogend te werken.

Door het ontbreken van samenwerking tussen de twee vestigingsplaatsen zijn er op de vestigingsplaats Isabellalei nog geen kwaliteitsbevorderende initiatieven genomen. Er zijn op het vlak van personeels- en onderwijsorganisatie, leerplanrealisatie, leerlingenevaluatie en materiële uitrusting dan ook grote kwaliteitsverschillen met de hoofdschool. Voor de studierichting Yeshiva, die vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad op de vestigingsplaats Isabellalei wordt aangeboden, is de conclusie voor de drie onderzoeksvragen die in het kwaliteitsdecreet centraal staan, bijgevolg negatief. Het erkenningsonderzoek wijst uit dat de onderwijsdoelstellingen er voor de onderzochte vakken niet bereikt worden. Het kwaliteitsonderzoek toont aan dat de kwaliteit van de processen er onvoldoende wordt onderzocht en bewaakt. Het onderzoek naar het algemeen beleid leidt tot de vaststelling dat de impact van het schoolbeleid op de studierichting Yeshiva te gering is om de tekorten zelfstandig weg te werken. Hiervoor zal de school een beroep moeten doen op externe ondersteuning.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie structuuronderdelen/vakken en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus

Studierichting per graad	Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 2 ASO Economie	fysica geschiedenis Nederlands	economie
Graad 2 ASO Yeshiva	fysica geschiedenis Nederlands	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	Engels Frans geschiedenis natuurwetenschappen Nederlands	economie Engels Frans
Graad 3 ASO Moderne talen-wiskunde	Engels Frans fysica geschiedenis Nederlands	Engels Frans

Graad 3 ASO Yeshiva	fysica geschiedenis Nederlands	
---------------------	--------------------------------------	--

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Logistiek
Welzijn
Veiligheid
Onderwijs
Curriculum
Onderwijsorganisatie
Begeleiding
Leerbegeleiding
Evaluatie
Evaluatiepraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde structuuronderdelen/vakken het volgende op:

3.1 Economie in de tweede graad aso Economie

Voldoet

Economie in de derde graad aso Economie - moderne talen

Voldoet niet

Motivering

- De leerplanrealisatie in de tweede graad economie is voldoende, maar verloopt met uiteenlopende snelheden in het eerste en het tweede leerjaar. De reden ligt in de prille ervaring met het leerplan (eerste leerjaar van de meisjesklas).² Vorig jaar werden in het eerste leerjaar de hoofdstukken 'Kredieten' en 'Verzekeringen' niet behandeld en doorgeschoven naar het tweede leerjaar. Dat verhoogde uiteraard de leerplandruk in het tweede leerjaar. In het eerste leerjaar van de jongensklas verliep de leerplanrealisatie onder meer wegens de lesuitval grotendeels volgens schema, met enige nuancering voor de eindleerstof rond verzekeringen.
- Daarnaast werd punt 13 van het leerplan 'Het aanleggen van een actualiteitsmap' niet gerealiseerd, evenmin dit schooljaar ondanks veel goede wil. Deze vaststelling geldt tevens voor de jongensklas (abstractie makend van de prikborden met krantenartikels). Daardoor komt de algemeen vormende waarde van het

² Zoals de leerplanmakers voorschrijven, is het essentieel dat het leerplan als een geheel geïnterpreteerd wordt, m.a.w. naast de leerinhouden en leerplandoelstellingen zijn de pedagogisch-didactische wenken duidende en waardevolle aanvullingen.

economieonderwijs niet volledig tot haar recht. De kennis en het inzicht in de economische structuren en processen steunen voor een belangrijk deel op actuele socio-economische verschijnselen. Zoals het leerplan voorschrijft, wordt bij het aanbrengen van de leerstof steeds vertrokken vanuit concrete situaties uit de leefwereld van de leerlingen en in het bijzonder van cijfermateriaal, krantenartikels en nieuwsberichten (geen sinecure in het teken van het specifieke opvoedingsproject).

- In het eerste leerjaar van de meisjesklas stelt zich de uitdaging om de boekhouding op een meer concentrische wijze te behandelen: bijv. van het eenvoudige naar het meer gecompliceerde. De T-vorm (balans en rekeningen) wordt niet steeds als een permanent werkinstrument gehanteerd om het overzichtelijk en snel boekhoudkundig verwerken te bevorderen. Het is positief dat er een intrinsieke taakbekkernis aanwezig is om dit toe te passen.
- De jongens hebben een zeer geringe aandacht voor de afwerking, de netheid en de nauwkeurigheid bij het boeken (inclusief de transfers in de journaals). Nochtans is dit een belangrijke algemene doelstelling in het leerplan.
- In het tweede leerjaar van de tweede graad (meisjes) verloopt de leerplanrealisatie kwaliteitsvol en volgens de visie van het leerplan. De onderrichtservaring, de taakbekkernis en de leerbereidheid via nascholing garanderen de leerplangerichtheid. De algemene vorming komt voldoende tot uiting in het deelvak handelseconomie. Het actualiteitsprincipe wordt gericht toegepast door middel van een weloverwogen selectie van artikels. De actualiteitsmap wordt echter niet samengesteld door de leerlingen zelf. Daarnaast is er aandacht voor groepswork en ICT-oefeningen (weliswaar beperkt gezien de mogelijkheden, maar soms ook vakoverschrijdend).
- In het tweede leerjaar van de tweede graad (meisjes) worden de krachtlijnen van het boekhoudonderricht correct toegepast. In concreto: de verrichtingen analyseren en duiden op grond van het rekeningstelsel in relatie tot de balans en de resultatenrekening. Voor de boekhoudkundige registratie van de resultaatsverwerking wordt een didactisch boekhoudpakket aangewend. De technische voorwaarden voor de implementatie ervan worden niet steeds optimaal ingevuld.
- De leerplanrealisatie in de derde graad Economie-moderne talen (meisjes) voldoet niet door het niet behandelen van essentiële leerstofitems en hoofdstukken in de deelvakken micro- en macro-economie en bedrijfsbeleid. Daarbij komt ook nog de prille ervaring met het vak, de lesuitval en het gebruik van een niet-eigentijdse cursus voor het deelvak micro- en macro-economie, die ook qua opbouw aan een grondige herwerking toe is. Aan de andere kant bieden de actualiteitsteksten uit een economisch handboek wel een meerwaarde.
- In het eerste leerjaar gaat het over het item 'Het sociaal zekerheidsstelsel' en het hoofdstuk 'Handelen in crisissituaties'. Dit schooljaar is er trouwens geen inhaalbeweging in het eindjaar uitgevoerd. Daarbij werd het item over het huwelijksvermogensstelsel veel te uitgebreid behandeld, in vergelijking met de leerplandoelstellingen.
- Wat het tweede leerjaar betreft, gaat het naast het item 'multiplicator'³, ook over 'investeringsbeslissingen en budgettering' en over het hoofdstuk 'Kostprijsberekening'. Doordat deze niet worden behandeld, ontbreekt het verlengstuk tussen enerzijds de financiële organisatie van de ondernemingen en de onderliggende bedrijfseconomische context en anderzijds het elementaire kostprijsconcept en de calculatiemethodes.
- Voor de beide graden weerspiegelen de leerlingenagenda's soms in onvoldoende mate de leerplanrealisatie door de vrij vage omschrijvingen van de lesthema's of de

³ De werking van de multiplicator verklaren en de multiplicator berekenen met inschakeling van de consumptiequote en de spaarquote (leerplandoelstelling 8.2.3, p.11).

identieke omschrijvingen bij opeenvolgende data. Bij de jongens hebben de agenda's totaal geen informatiewaarde: ze worden quasi niet ingevuld!

- Globaal bekeken wordt zowel voor de tweede als voor de derde graad aan het zelfstandig oefenen en leren in een digitale omgeving te weinig invulling gegeven.⁴ Een stimulerende didactische leeromgeving is er niet echt. De ICT-geletterdheid van de leerlingen wordt onvoldoende geoefend in termen van informatieverwerking en -verwerking. In feite verwerven ze te weinig de vaardigheden van het raadplegen van relevante en actuele bronnen om hun eigen leerproces in handen te nemen (algemene doelstelling van de leerplannen). Daarnaast ontbreekt een informatie- en documentatiepunt (economische en financiële magazines en naslagwerken). De beschikbaarheid ervan zou de actualisering van het onderwijs en de professionalisering ongetwijfeld ondersteunen.
- Wat de realisatie van de specifieke eindtermen i.v.m. de onderzoekscompetentie 16, 17 en 18 betreft, is men er nog niet in geslaagd om een volwaardige onderzoeksopdracht over een economisch thema onder begeleiding uit te werken. Wel worden al specifieke aspecten ingevuld. De uitdagingen liggen vooral in het leren opstellen van onderzoeksvragen en in het hanteren van een onderzoeksplan, vertrekkende vanuit een leerplanrelevante en beheersbare probleemstelling (zie de richtlijnen in de leerplannen). Dit schooljaar rendeert de gevolgde nascholing o.m. door het opstellen van een informatierijke en werkbare bundel om de onderzoeksopdracht gericht volgens de leerplandoelstellingen aan te pakken. De tweede graad heeft hier het voortouw genomen met een inspirerende impuls voor de derde graad.
- In beide graden garanderen de frequentie van de toetsen en de terugkoppeling naar de leerlingen het formatieve karakter van de evaluatie. De puntenverdeling is duidelijk. Er wordt zorgvuldig gecorrigeerd. In de aanloop naar de examens worden duidelijke verwachtingen naar de leerlingen gecommuniceerd (herhaling en leerstofafbakening). In de derde graad beïnvloedt de drastische afbakening van de leerstof - belangrijke items vallen weg - het niveau van het examen.
- De verschillen tussen het eerste en tweede leerjaar van de tweede graad weerspiegelen zich ook in het evalueren. In het tweede leerjaar zijn de vragen leerplanrelevant en gevarieerd qua type van vraagstelling (taxonomisch verantwoord). De actualiteit wordt goed ingepast. De vraagstelling in het eerste leerjaar is zowel bij de jongens als de meisjes veeleer traditioneel, nl. kennisreproductie zonder een link met de actualiteit (abstractie makend van het boekhouden).
- Door de onvolledige leerstofbehandeling is de evaluatie in de derde graad niet representatief in relatie tot de leerplandoelstellingen. Het examen voor micro- en macro-economie is hoofdzakelijk opgebouwd rond eigen opgestelde keuzevragen, die niet steeds de toets van de kwaliteit kunnen doorstaan. Globaal bekeken komt de actualiteit via de inpassing van artikels voldoende aan bod. Het mondeling examen over het eindwerk is een stap in de goede richting met betrekking tot het actualiteitsprincipe.
- Op schoolniveau is een belangrijke aanzet gegeven om de vakgroep te laten reflecteren over toetsen en evalueren. Aansluitend biedt het reflectiedocument⁵ interessante uitgangspunten om gezamenlijk werk te maken van een kwaliteitsvolle en

⁴ Het gebruik van ICT biedt kansen om leren als een actief en constructief leerproces te benaderen en het leren kritisch reflecteren over de verworven kennis te stimuleren; ook het probleemoplossend denken en het zelfstandig leren verdient hierbij de aandacht ((zie de leerplannen).

⁵ Evaluatie en evaluatiecriteria in de lessen economie, boekhouden, bedrijfseconomie, verkoop, toegepaste economie, bedrijfsbeheer, distributie en kantoor - februari 2011.

eigentijdse evaluatie. Dat opent perspectieven om in een eerste fase de algemene attitudebeoordeling op basis van criteria meer doelgericht te laten verlopen. De voorbeelden uit de studierichting Handel kunnen hier inspirerend werken (stages en geïntegreerde proef).

3.2 Fysica in de tweede graad aso Economie en in de derde graad aso Moderne talen-wiskunde

Voldoet

Fysica in de tweede en de derde graad aso Yeshiva

Voldoet niet

Natuurwetenschappen in de derde graad aso Economie-moderne talen

Voldoet niet

Motivering

- De vakken fysica en natuurwetenschappen behoren tot de basisvorming van de onderzochte structuuronderdelen.
- Voor alle onderzochte structuuronderdelen geldt dat veelvuldige en vaak onverwachte lesuitval de leerplanrealisatie onder druk zet. Op de vestigingsplaats Isabellalei, waar de studierichting Yeshiva vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad wordt aangeboden, stelt het ontbreken van materiële middelen bijkomende problemen.
- De leerplanrealisatie voor fysica in de tweede graad Economie voldoet. In de meisjesklassen worden de meeste leerplandoelstellingen gerealiseerd. Wel wordt te veel lestijd besteed aan eenheden, grootheden en meetnauwkeurigheid, waardoor de leerinhouden over arbeid, vermogen en faseovergangen met te weinig diepgang worden behandeld. De experimentele doelstellingen komen uitgebreid aan bod: de leerlingenexperimenten worden conform het leerplan uitgevoerd en er is aandacht voor technische toepassingen en ICT-vaardigheden. Demonstratieproeven verhelderen de theoretische concepten. Een aantal goedgekozen projecten en uitstappen ondersteunen de leerplanrealisatie. Sedert vorig schooljaar telt de studierichting Economie enkel jongens in het eerste leerjaar. Ze volgen samen les met de leerlingen uit de studierichting Yeshiva. De leerplangerichtheid is gering, doordat het leerboek veeleer dan het leerplan als leidraad wordt gebruikt. Ook hier wordt te lang stilgestaan bij de leerinhouden over eenheden, grootheden en meetnauwkeurigheid. Druk bij gassen wordt niet behandeld. De realisatie van de eindtermen over onderzoekend leren/leren onderzoeken en wetenschap en samenleving is te beperkt. Mede doordat de lessen niet plaatsvinden in een labo, worden geen leerlingenproeven uitgevoerd. Voor het visualiseren van de theoretische begrippen, wordt sporadisch gebruikgemaakt van demonstratiemateriaal. Technische toepassingen komen theoretisch aan bod en ICT-vaardigheden worden niet ontwikkeld. Er worden geen uitstappen of projecten georganiseerd.
- In de derde graad Moderne talen-wiskunde (enkel meisjes) worden twee lestijden fysica per week aangeboden. De jaarplanning wordt opgesteld op basis van het leerplan voor de pool wetenschappen⁶ in de plaats van het leerplan voor de pool wiskunde⁷, behalve voor het realiseren van onderzoekscompetentie. Door het leerplan voor de pool wetenschappen als uitgangspunt te nemen, vervaagt het onderscheid tussen de verplicht te realiseren eindtermen voor de basisvorming en

⁶ 2006/048

⁷ 2006/047

uitbreidingsdoelstellingen. Bij tijdsdruk krijgt 'wat mag' hierdoor soms voorrang op 'wat moet'. Positief is de ruime aandacht die wordt besteed aan demonstratie- en leerlingenproeven en aan de verplichte opdracht in verband met wetenschap en techniek. Uitstappen, projecten en wedstrijden die gericht zijn op de leerplandoelen, ondersteunen het leerproces.

- Voor het vak natuurwetenschappen in de studierichting Economie-moderne talen voldoet de leerplanrealisatie niet. De leerplandoelstellingen die gekoppeld zijn aan de eindtermen over voortplanting en evolutie worden niet aangeboden. In de context van de geloofsovertuiging en het pedagogisch project van de school worden de leerinhouden die hiermee verband houden niet in de profane lessen aangebracht. Vanaf dit schooljaar zou dit -in samenspraak met de directie- wel gebeuren voor de eindtermen over evolutie. De eindtermen en leerplandoelstellingen over voortplanting worden aangeboden in de lessen religieuze vorming. Het bereiken van de doelstellingen kon in de doorlichting ten aanzien van de onderwijsinspectie, bevoegd voor wetenschappelijke vakken, onvoldoende worden aangetoond. De overige leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De indeling volgens vakmodules werd nog niet vervangen door een opbouw via de contextgebieden 'materie, energie en leven', 'wetenschap en sport', 'wetenschap en gezondheid' en 'wetenschap en maatschappij'. Toch worden deze contexten voldoende benut als onderbouw voor het aanbrengen van de wetenschappelijke begrippen. De actuele invulling wordt door de leerlingen als verrijkend en motiverend ervaren. Er worden voldoende leerlingenproeven uitgevoerd, met aandacht voor het formuleren van onderzoeksvragen en overzichtelijk rapporteren. Ook de twee opgelegde informatieopdrachten per leerjaar worden met voldoende diepgang gerealiseerd. Ondanks de beperkte toegankelijkheid van het internet, zowel op school als thuis, slagen de leerlingengroepjes er door intensieve samenwerking toch in om kwaliteitsvol werk af te leveren.
- De leerplandoelstellingen voor fysica in de tweede en de derde graad Yeshiva worden onvoldoende gerealiseerd. In het eerste leerjaar van de tweede graad gelden dezelfde vaststellingen als voor de jongens uit de studierichting Economie. De hiaten in de leerplanrealisatie worden nog versterkt in het tweede leerjaar en in de derde graad, waar van leerplangerichtheid geen sprake is. Tijdens de doorlichtingsweek konden geen lessen worden bijgewoond, maar uit de schaarse leerlingendocumenten blijkt dat in de tweede graad de leerplandoelstellingen over arbeid, vermogen, energie, warmteleer en faseovergangen nauwelijks aan bod komen. Een aantal van deze doelstellingen worden ten onrechte overgeheveld naar de derde graad. De leerinhouden over bewegingsleer worden in de tweede graad te diepgaand aangebracht, zonder rekening te houden met de wiskundige voorkennis van de leerlingen. In de derde graad bestaat het aanbod uit leerplandoelstellingen van de tweede graad, een herhaling van de bewegingsleer en een aantal begrippen rond elektriciteit. Elektromagnetisme is niet opgenomen in de jaarplanning. Kernfysica wordt zonder duiding of samenhang verwezen naar het vak chemie. In beide graden ontbreekt elk spoor van experimenteel werk en in de derde graad konden de twee verplichte opdrachten rond wetenschap en techniek niet worden voorgelegd. Er worden geen uitstappen georganiseerd om de horizon van de leerlingen te verruimen. De veelvuldige lesuitval en het ontbreken van aangepaste infrastructuur en materiële middelen op de vestigingsplaats Isabellalei, verklaren slechts ten dele de gebrekkige leerplanrealisatie. Er gebeurde geen ernstige leerplanstudie, er werden geen inspanningen geleverd om de noodzakelijke leermiddelen aan te vragen of om op beschikbare momenten het labo van de hoofdschool te benutten. Uit de planningsdocumenten blijkt dat de experimentele aanpak doelbewust achterwege wordt gelaten, vanuit de overtuiging dat deze leerlingen experimenteel niet vaardig zouden zijn. Dat is een miskennis van hun capaciteiten.
- De minimale materiële vereisten in de hoofdschool zijn -met uitzondering van ICT- grotendeels afgestemd op de leerplandoelstellingen. Recentelijk werd voorzien in de mogelijkheid tot projectie van beeldmateriaal, maar een computer met interface en

sensoren voor het uitvoeren van experimenten is er nog niet. Momenteel worden de beschikbare leermiddelen enkel efficiënt benut in de meisjesklassen. Het gescheiden onderwijs met een eigen tijdsindeling bemoeilijkt het inroosteren van zowel jongens als meisjes in de wetenschapsklas. Op de vestigingsplaats Isabellalei ontbreken alle materiële voorzieningen voor het verstrekken van wetenschapsonderwijs. Het gebrek aan illustratie en visualisering in de jongensklassen remt de begripsvorming af, zeker bij de vele leerlingen voor wie de thuistaal niet het Nederlands is.

- In de hoofdschool beschikken de leerlingen in de tweede graad over leerwerkboeken en is er in de derde graad overzichtelijk en geactualiseerd cursusmateriaal. De boeiende invulling van de lessen zorgt voor een gemotiveerde en actieve deelname aan de leergesprekken bij de meisjes. Hun inbreng getuigt van een goede basiskennis. Bij de jongens verlopen de lessen meer leraargestuurd. De verwachtingen met betrekking tot toetsen en examens zijn duidelijk en de leerlingen krijgen feedback op hun resultaten. Leerlingen met zwakke resultaten krijgen remediëringkansen. Bij de meisjes is er ook aandacht voor preventieve leerbegeleiding. De vakoverschrijdende eindtermen leren leren worden hiervoor nog niet als uitgangspunt genomen.
- In de studierichting Yeshiva is er geen cursusmateriaal. Er wordt gewerkt op basis van een uitgebreide vragenlijst die de klassieke domeinen van de fysica bestrijkt, maar niet representatief is voor de leerplandoelstellingen. De lessen worden opgebouwd rond het beantwoorden van deze vragen; de leerlingen beschikken niet over een consistent kader waarbinnen ze de verschillende onderwerpen kunnen situeren. Studeren wordt hierdoor herleid tot het memoriseren van losse leerinhouden. In het tweede leerjaar Yeshiva is er een leerwerkboek, maar dit wordt niet ingevuld. Er worden geen toetsen afgenomen of taken uitgevoerd, waardoor het leerproces niet kan worden opgevolgd en begeleid.
- Voor de wetenschappelijke vakken beperkt de vakgroepwerking zich tot praktische en organisatorische afspraken binnen de meisjesklassen. Gezamenlijke leerplanstudie en overleg rond leerlingenevaluatie of het didactisch proces gebeurt nog niet systematisch. Met de leraren van de jongensklassen zijn zelfs nauwelijks (Steenbokstraat) of geen (Isabellalei) informele contacten. De deelname aan nascholing is sterk leraargebonden en de multiplicatie van nascholingservaringen vrijwel onbestaande. Met de recente aanstelling van vaste vakverantwoordelijken tracht de schoolleiding de vakgroepen meer te responsabiliseren.
- De culturele achtergrond van de leerlingen moedigt goede schoolprestaties aan. De combinatie van religieuze en profane vorming op school weegt echter zwaar op de beschikbare studietijd thuis. Veel leerlingen zetten hierdoor spontaan in op memoriseren veeleer dan op verwerken. Om de studiedruk te verminderen en een andere leerhouding te stimuleren, zijn er in de meisjesklassen aanzetten tot meer leerlinggerichte evaluatievormen. De leerlingenevaluatie is er voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen, behalve voor de niet behandelde onderwerpen evolutie en voortplanting. De vraagstelling op toetsen en examens is eenduidig en er is een evenwichtige verdeling van de scores. De opgaven zijn levensecht en peilen naar kennis, inzicht en vaardigheden. Door de omvang van sommige examens wordt het uithoudingsvermogen van de leerlingen wel op de proef gesteld. De evaluatie van practica gebeurt zowel proces- als productgericht. De leerlingen behalen behoorlijke resultaten. Bij de jongens in de studierichting Economie is de evaluatie afgestemd op de leerinhouden, maar onvoldoende op de leerplandoelstellingen. De vraagstelling is beperkt en ze peilt overwegend naar kennis. De hiaten in het aanbod weerspiegelen zich in de evaluatie. De leerlingenresultaten zijn dan ook weinig representatief. In de studierichting Yeshiva kan het rapportcijfer voor dagelijks werk onvoldoende worden verantwoord door het gebrek aan toetsen en taken. De examens bestaan uit een beperkt aantal vragen, die de vraagstelling waarmee de lessen werden opgebouwd letterlijk hernemen. De leerlingen worden niet uitgedaagd tot creatief en oplossingsgericht denken. Voor Yeshiva is de evaluatie bijgevolg niet valide en kunnen geen conclusies worden getrokken uit de leerlingenresultaten.

3.3 Geschiedenis in de tweede graad aso Economie en in de derde graad aso Economie-moderne talen en Moderne talen-wiskunde:

Voldoet

Geschiedenis in de tweede en derde graad aso Yeshiva:

Voldoet niet

Motivering

- In alle graden en studierichtingen verloopt de studie van de historische samenlevingen conform de leerplaninhouden. De koppeling daarvan aan de leerplandoelstellingen voldoet in de tweede graad Economie en de derde graad Economie-moderne talen en Moderne talen-wiskunde. Ze voldoet niet in de tweede en derde graad Yeshiva. Behalve in het eerste leerjaar van de tweede graad verloopt de leerplanrealisatie er te eenzijdig kennisgericht. Duidende integratie van het historische referentiekader, historische vaardigheden en toepassingen van historische methode komen nauwelijks of niet voor. Belemmerende factoren zijn: het ontbreken van de vereiste uitrusting en leermiddelen, weinig stabiliteit in de opdrachten, geen deelname aan de vakgroepwerking en onvoldoende actualisering van de vakdidactische deskundigheid.
- Men slaagt er overal in om bij de studie van de samenlevingen de meest kenmerkende inhouden, zoals aangegeven in de leerplannen, te beschrijven en te verklaren. Er is voldoende aandacht voor de opbouw van het historische begrippenkader. Daarmee worden cognitieve doelstellingen voldoende tot goed gerealiseerd. Historische gegevens worden frequent in tijd, ruimte en socialiteit gesitueerd.
- De leerplandoelen veronderstellen duiding van historische inhouden in inzichtelijke contexten van tijd, ruimte en socialiteit, in kenmerkende probleemvelden, structuren of domeinoverstijgende verbanden en actualisering. De mate waarin dit gebeurt, varieert in de verschillende studierichtingen en verloopt onvoldoende in samenhang volgens een leerlijn. In de tweede graad Economie komen duiding en actualisering voor, maar niet overal voldoende uitgesproken. In de derde graad Economie-moderne talen en Moderne talen-wiskunde zijn deze doelgericht geïntegreerd. Ze bevorderen de kritische zin en het historisch besef bij de leerlingen. In de tweede en derde graad Yeshiva gebeuren duiding en actualisering onvoldoende expliciet.
- In het eerste leerjaar van de tweede graad Yeshiva, de tweede graad Economie en de derde graad Economie-Moderne talen en Moderne talen-wiskunde verwerven de leerlingen voldoende vaardigheden om informatie uit bronnen te halen en deze tot inhouden te verwerken. Daartoe gebruikt men de bronnen in het leerboek, de historische atlas en aanvullende documenten. Audiovisuele bronnen en ICT worden in de tweede graad te weinig ingezet. Er zijn onvoldoende opdrachten gericht op zoeken en verwerkingsstrategieën met toepassing van historische methode (heuristiek en kritisch analyseren). Daardoor worden niet alle leerplandoelen betreffende historische vaardigheden aangeboord. In de derde graad zijn er meerdere opdrachten gericht op informatieverwerving en -verwerking en onderzoekend leren (met gebruik van ICT). Enkele daarvan zijn doelgericht geïntegreerd in vakdoorbrekende projecten en excursies. Het gebruik van audiovisuele leermiddelen en multimedia beantwoordt er echter evenmin aan de leerplaneisen. Dat komt onder andere door de beperkende maatregelen voor het gebruik van deze media, verbonden aan het pedagogisch project van de school. Sinds kort evolueert de materiële ondersteuning van de leerplanrealisatie weliswaar positief en is er projectie- en multimedia-apparatuur geïnstalleerd.
- In het tweede leerjaar van de tweede graad en de derde graad Yeshiva zijn zo goed als geen uitrusting en leermiddelen beschikbaar, behalve een leerboek en

leerlingencursus. Er worden wel geregeld tekst- of beeldbronnen ingezet, maar veeleer illustratief. De verwerking is onvoldoende op de leerplandoelen afgestemd. Er zijn weinig of geen toepassingen van informatieverwerking en -verwerking, heuristiek en historische methode. Daardoor worden de leerplandoelen betreffende historische vaardigheden onvoldoende gerealiseerd.

- In de meeste klassen ondersteunen het onderwijsproces en het klasmanagement de leerbegeleiding. Er wordt voldoende gewezen op wat leerlingen moeten kennen en kunnen. Leerlingen worden goed voorbereid en krijgen voldoende feedback op evaluatie. De leergierigheid van de leerlingen is opvallend. De gebruikte werkvormen spelen daarop niet overal optimaal in. In de context van leren leren verloopt de ontwikkeling van leerstrategieën en taalvaardigheid niet overal doelgericht. In de derde graad Economie-Moderne talen en Moderne talen-wiskunde is het onderwijsproces daar wel duidelijk op georiënteerd. In de tweede graad Economie zijn er op dit vlak nog groeimogelijkheden. In de studierichting Yeshiva verloopt het onderwijsproces te centraal gestuurd, waardoor leren leren onvoldoende geïntegreerd wordt.
- De leerlingenevaluatie is samengesteld uit dagelijks werk en examens. Het dagelijks werk vertoont leraarafhankelijke verschillen inzake frequentie, aard en inhoud. Het bevat herhalingstoetsen, taken (opdrachten) en de beoordeling van schoolattitudes. De toetsen en opdrachten in de derde graad Economie-Moderne talen en Moderne talen-wiskunde zijn gevarieerd en leerdoelgerichtheid. In de tweede graad is de afstemming van de evaluatie op alle leerplandoelen voor verbetering vatbaar. Vormen van actief leren en toepassingen van historisch speur- en denkwerk en kritisch analyseren hebben te weinig gewicht in het dagelijks werk. In de tweede en derde graad Yeshiva bestaat het dagelijks werk bijna uitsluitend uit toetsen die te eenzijdig peilen naar de reproductie van kennis. Vaardigheden worden onvoldoende geëvalueerd.
- De attitudebeoordeling gebeurt nergens op grond van doelgerichte criteria en is daardoor weinig transparant en valide. Vakgebonden attitudes zijn er niet expliciet in opgenomen.
- In het eerste leerjaar van de tweede graad Yeshiva, de tweede graad Economie en de derde graad Economie-Moderne talen en Moderne talen-wiskunde zijn de examens verzorgd en gevarieerd samengesteld. De vraagstelling sluit bij het onderwijsproces aan. Er wordt over gewaakt dat kennis, inzicht en vaardigheden proportioneel geëvalueerd worden. De inhoudelijke aansluiting bij de leerplandoelen varieert leraarafhankelijk. Leerplandoelen betreffende duiding, kritisch analyseren en actualisering zijn in de evaluatie van de tweede graad niet overal voldoende opgenomen. In de derde graad Economie-Moderne talen en Moderne talen-wiskunde sluiten de examens goed aan bij de leerplandoelen. De vraagstelling is vaak uitdagend met het oog op historisch besef. De vragen op basis van ondersteunende bronnen peilen niet alleen naar vaardigheden, maar evenzeer naar inzicht, duiding en kritische zin. In het tweede leerjaar van de tweede graad en de derde graad Yeshiva peilen de examens te eenzijdig naar reproductie van kennis. Inzicht, duiding en vaardigheden worden onvoldoende geëvalueerd.
- De vakgroepwerking evolueert positief. Zo heeft de reflectie over de leerlingenevaluatie geleid tot meer overleg over de leerplanrealisatie. Dat door de specificiteit van de schoolorganisatie het tweede leerjaar van de tweede graad en de derde graad Yeshiva niet betrokken zijn in de vakgroepwerking, beïnvloedt de kwaliteit van de leerplanrealisatie in de betrokken studierichting negatief.
- Uit de studieresultaten blijkt dat de overgrote meerderheid van de leerlingen slaagt. In relatie tot de kwaliteit van het onderwijsproces en de evaluatie wijzen de resultaten in de tweede graad Economie en de derde graad Economie-Moderne talen en Moderne talen-wiskunde op een voldoende tot behoorlijk rendement. In de tweede en derde graad Yeshiva zijn de studieresultaten van de leerlingen geen objectieve en valide weergave van de mate waarin de leerlingen alle leerplandoelstellingen beheersen.

3.4 Nederlands in de tweede graad aso Economie

Voldoet

Nederlands in de tweede en de derde graad aso Yeshiva

Voldoet niet

Nederlands, Engels en Frans in de derde graad aso Economie- moderne talen en Moderne talen-wiskunde

Voldoet

Motivering

- Het vak Nederlands behoort tot de basisvorming van de onderzochte structuuronderdelen. De vakken Engels en Frans behoren tot de basisvorming en tot het specifiek gedeelte van de studierichtingen Economie-moderne talen en Moderne talen-wiskunde.
- Wat het vak Nederlands betreft, zijn er grote kwaliteitsverschillen tussen de realisatie in de tweede en derde graad aso (hoofdschool) enerzijds en de tweede en derde graad Yeshiva (vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad op de vestigingsplaats Isabellalei) anderzijds.
- Algemeen wordt voor de jongens- en meisjesklassen in de hoofdschool uitgegaan van de leerplannen en gebeurt de vertaling van de eindtermen en leerplandoelstellingen in lesdoelstellingen voldoende professioneel. De taalvaardigheden komen met een redelijke spreiding en frequentie aan bod, met aandacht voor de didactische koppeling van luister- en spreekonderwijs en van lees- en schrijfonderwijs. In de lessen taalbeschouwing wordt inzichtelijk gewerkt door reflectie op het taalgebruik en het taalsysteem, al wordt ook nog sterk gefocust op lexicale en grammaticale kennis op zich. Wat de leerplancomponent literatuur betreft, wordt het literaire begrippenapparaat overwegend aangebracht vanuit de tekstbeleving van de leerlingen. In de derde graad Economie-moderne talen en Moderne talen-wiskunde werkt Nederlands als vak van de basisvorming sterk ondersteunend voor de realisatie van de specifieke eindtermen met betrekking tot onderzoekscompetentie. Het onderwijs Nederlands draagt algemeen in voldoende mate bij tot de beheersing van de receptieve en productieve vaardigheden. Het zwakke beheersingsniveau van de jongensklas in het eerste leerjaar van de tweede graad, te wijten aan de achterstand die vorig schooljaar door lesuitval werd, opgelopen, valt op.
- In de tweede en derde graad van de studierichting Yeshiva vormen achterhaalde leermiddelen het belangrijkste uitgangspunt voor het onderwijs Nederlands, zodat het aangeboden curriculum onvoldoende aansluit bij de betrokken eindtermen en leerplannen. Er zijn leraargebonden verschillen, zoals blijkt uit de meer leerplangerichte realisatie in het tweede leerjaar van de derde graad vorig schooljaar.
- De vaardigheden worden voor de Yeshiva-klassen algemeen te weinig evenwichtig en doelgericht opgebouwd in het onderwijs- en leerproces. Sommige leerinhouden sluiten helemaal niet aan bij de leerplandoelstellingen. Het principe dat taalbeschouwing in dienst van taalvaardigheid dient te staan, wordt niet systematisch gevolgd en toegepast. Naar aanleiding van reflectie op taal wordt niet principieel aansluiting gezocht bij concrete taalactiviteiten van de leerlingen. Taalbeschouwelijke leerinhouden en spraakkunstige termen worden vaak geïsoleerd, los van authentieke presentatievormen, aangebracht. Voor spreken/gesprekken voeren en lezen gaat te weinig aandacht naar de vaststelling en verwoording van functionele relaties tussen tekstonderdelen. Het gamma van tekstsoorten wordt zowel in de tweede als in de derde graad onvoldoende bestreken. De eindtermen en leerplandoelstellingen met

betrekking tot lezen, schrijven en literatuur waarvoor ICT moet worden ingezet, worden in beide graden onvoldoende gerealiseerd.

- In de vakken Engels en Frans wordt vanuit de basisvorming voldoende bijgedragen tot de receptieve en productieve taalbeheersing van de leerlingen in de studierichtingen Economie-moderne talen en Moderne talen-wiskunde. Daarnaast komen leerinhouden in verband met 'taal en communicatie', 'taal en cultuur' en 'taal als systeem' aan bod. Verscheidene specifieke eindtermen, vooral onder 'taal en communicatie' en 'taal en cultuur', kunnen echter moeilijk worden gerealiseerd, onder meer doordat het internet beperkt toegankelijk is en teksten met referenties aan andere culturen en leefwijzen niet kunnen worden aangeboden en behandeld.
- Naar aanleiding van diverse taaltaken, onder meer in de context van de onderzoeksopdracht, worden hogere verwerkings- en beheersingsniveaus nagestreefd. De specifieke leerplandoelstellingen met betrekking tot onderzoekscompetentie worden voldoende gerealiseerd in de context van het 'viertalenproject' (Nederlands, Engels, Frans en Spaans), zij het dat voor de onderzoeksopdrachten niet systematisch wordt uitgegaan van een literair en/of linguïstisch vraagstuk (cf. SET 17). De leerlingen worden gecoacht om uitgaande van een nulhypothese een onderzoeksopdracht gefaseerd te leren uitvoeren. Ondersteunende formats, opgave- en evaluatiebladen worden aangereikt en gehanteerd. De leerlingen worden goed voorbereid op mondelinge en schriftelijke opdrachten en ze zijn op de hoogte van de evaluatiecriteria. De OVUR-procedure⁸ wordt toegepast.
- Op het vlak van materiële ondersteuning heeft de school nog een weg te gaan. In de hoofdschool levert de directie ernstige inspanningen om de accommodatie voor het talenonderwijs uit te breiden en de materiële ondersteuning te optimaliseren. Op de vestigingsplaats Isabellalei wordt helemaal niet voldaan aan de minimale materiële leerplanvereisten. De ondersteuning op het vlak van accommodatie en logistiek is dan ook volstrekt onvoldoende.
- De meeste leraren vervullen hun eerstelijnsrol op het vlak van de leerbegeleiding. Er worden duidelijke afspraken voor de verwerking en de evaluatie gemaakt. Het onderwijsleergesprek is een veel voorkomende werkvorm. Activerende en interactieve werkvormen worden nog niet algemeen toegepast, hoewel de meeste leerlingen grotere uitdagingen aankunnen. In de derde graad Economie-Moderne talen en Moderne talen-wiskunde wordt in de context van competentieontwikkeld leren ingespeeld op de autonome sturing van het leerproces. In de studierichting Yeshiva wordt onvoldoende ingezet op de ontwikkeling van leerstrategieën en op zelfsturing en verzelfstandiging.
- Wat de structuuronderdelen in de hoofdschool betreft, is de evaluatie voldoende vaardigheidsgericht. De integratie van kennis en vaardigheden is evenwel nog geen realiteit. In het teken van het competentieontwikkeld leren verdient de evaluatie van vakgebonden attitudes in de derde graad meer aandacht. Wat de studierichting Yeshiva op de vestigingsplaats Isabellalei betreft, is de evaluatie vooral in de tweede graad onvoldoende valide en representatief.
- De leerlingenresultaten voor de betrokken vakken zijn voldoende tot goed. In de tweede en derde graad van de studierichting Yeshiva zijn de leerlingenresultaten onvoldoende indicatief voor de mate waarin de beheersingsniveaus op het vlak van de vaardigheden al dan niet zijn verworven.
- De vakgroep in de hoofdschool heeft in het teken van kwaliteitszorg een analyse van de belemmerende factoren gemaakt en krijgt alvast de steun van de directie voor meer accommodatie en materiële middelen. Op de vestigingsplaats Isabellalei is kwaliteitszorg nog geen aandachtspunt.

⁸ OVUR: oriënteren - voorbereiden – uitvoeren - reflecteren

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Curriculum

4.1.1 Onderwijsorganisatie

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

- Het pedagogisch project van de school is bepalend voor het onderwijsaanbod en de onderwijsorganisatie. De school wil een aanbod van erkende en gesubsidieerde studierichtingen combineren met een ruim pakket religieuze vorming en Hebreeuws. Het onderwijs aan jongens en meisjes verloopt volledig gescheiden. Beide contextgegevens, het dalende leerlingenaantal en het daaraan verbonden afnemende pakket uren-leraar leggen een zware last op het onderwijsaanbod en de onderwijsorganisatie.
- De gescheiden organisatie van onderwijs voor jongens en meisjes wordt in het studieaanbod doorgetrokken met een selectief aanbod van tso Handel enkel voor meisjes en aso Yeshiva enkel voor jongens. Deze ongelijkheid in aanbod tussen jongens en meisjes is een inbreuk tegen de erkenningsvoorwaarde 'eerbiediging van de internationaalrechtelijke en grondwettelijke beginselen op het gebied van de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder'⁹, waarin de gelijkheid tussen man en vrouw en de daaraan verbonden gelijke onderwijskansen een basisgegeven is.
- Het tweede leerjaar van de tweede graad en de derde graad aso Yeshiva op de vestigingsplaats Isabellalei worden met niet-gesubsidieerde uren georganiseerd. Een aparte vzw betaalt er het personeel. Het beleid van de school heeft weinig impact op de personeels- en onderwijsorganisatie. Het ontbreken van samenwerking heeft een negatieve invloed op de onderwijskwaliteit.
- De school slaagt er niet volledig in alle aangeboden studierichtingen in elk leerjaar te organiseren. Door de gescheiden organisatie van onderwijs voor jongens en meisjes, de organisatie van het aanbod op twee vestigingsplaatsen en het beperkte aantal leerlingen in sommige studierichtingen volstaan het pakket uren-leraar en de beschikbare infrastructuur en uitrusting niet om voor elke leerling de best passende schoolloopbaan te realiseren. Daardoor mist het studieaanbod de nodige doelgerichtheid en doeltreffendheid en is een meer rationele organisatie noodzakelijk.
- De school biedt niet alle eindtermen van de basisvorming aan. Het vak biologie of de daaraan verbonden eindtermen ontbreken in het aanbod in die studierichtingen, waar geen natuurwetenschappen op de lessentabel staat. In het vak natuurwetenschappen worden omwille van het pedagogisch project niet alle eindtermen biologie aangeboden (zie vakverslag natuurwetenschappen). Doordat deze eindtermen niet (volledig) worden aangeboden en gerealiseerd, voldoet de school niet aan de betrokken erkenningsvoorwaarde, aan het decreet betreffende de eindtermen, ontwikkelingsdoelen en de specifieke eindtermen in het voltijds gewoon en

⁹ Zie BVR 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs deel III, titel 1, hoofdstuk 2, art.14 § 1 en hoofdstuk 3, art. 15 § 11.

buitengewoon secundair onderwijs (18-01-2002), artikel 4, § 2 en aan de regelgeving betreffende de organisatie van de basisvorming¹⁰.

- In beide vestigingsplaatsen van de school is er weinig duidelijkheid over de criteria voor aanwending en invulling van het urenpakket en de organisatie van de lessenroosters. In de verslagen van het lokaal onderhandelingscomité is daarvan weinig of geen concrete neerslag van overleg of advies terug te vinden. Dit is een inbreuk tegen de regelgeving¹¹.
- Het gescheiden onderwijsaanbod voor jongens en meisjes en de organisatie van aso Yeshiva op een andere vestigingsplaats leiden tot een scheiding van lessenroosters, lerarenkorps, schoolactiviteiten en leerlingenbegeleiding. Sinds kort streeft de directeur er naar de verschillen in aanpak weg te werken. In de hoofdschool zijn er initiatieven om de leerplanrealisatie, de leerlingenevaluatie, de leerlingenbegeleiding, e.d. voor jongens en meisjes gelijkaardig te maken. De gemeenschappelijke vakgroepwerking is daartoe een belangrijke hefboom. Deze wordt sinds kort via enkele agendapunten doelgericht aangestuurd. Een belangrijk pijnpunt is het ontbreken van samenwerking met de vestigingsplaats Isabellalei (aso Yeshiva vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad). Daardoor zijn er tussen de twee vestigingsplaatsen grote kwaliteitsverschillen betreffende personeels- en onderwijsorganisatie, leerplanrealisatie, leerlingenevaluatie, materieel comfort, e.d.
- De combinatie van een erkend curriculum met een pakket religieuze vorming en Hebreeuws leidt tot een lessentabel die het subsidieerbare maximum van 32 uren per week ruim overschrijdt. Om deze georganiseerd te krijgen, wijkt de organisatie van de lesdag en de schoolweek af van de regelgeving. Het einduur van de lesdag valt na 17.00 uur; voor de meisjes duren de lessen tot 17.25 uur, voor de jongens tot 18.30 uur (behalve op vrijdag). Op vrijdag is er geen middagpauze voor de jongens; de lessen lopen van 8.30 tot 14.45 uur. Op de vestigingsplaats Isabellalei worden op zondagnamiddag vakken van de basisvorming georganiseerd. Voor de jongens vallen alle uren religieuze vorming in de voormiddag en alle uren basisvorming en specifieke vorming in de namiddag (van 13.05 tot 18.30 uur). Een dergelijk lessenrooster biedt de leerlingen onvoldoende pedagogisch comfort en leidt tot een heel zware studielast. In de context van het pedagogisch project kan de school afwijkingen op de regelgeving doorvoeren op voorwaarde dat daarover onderhandeld wordt in het lokaal onderhandelingscomité en dat dit voorgelegd wordt voor advies in de schoolraad¹². In de verslagen van het lokaal onderhandelingscomité en de schoolraad van de laatste schooljaren is geen neerslag terug te vinden van onderhandeling of advies betreffende deze materie. Er is wel bekendmaking van het lessenrooster (via het schoolreglement) en van de schoolkalender met aanduiding van de examenperiodes. Het schoolreglement en de schoolkalender worden voorgelegd in de bevoegde organen.
- In de onderwijsorganisatie komen het optimaal gebruik van de lestijd en de leerplanrealisatie van sommige vakken onder druk te staan door geregelde lesuitval (afwezigheid leraren, activiteiten verbonden aan het pedagogisch project) en het groot aantal evaluatiedagen (tot 55 halve dagen voor twee examenperiodes). Samen met het overbeladen lessenrooster, zoals toegelicht in vorige alinea, is de onderwijsinspectie van oordeel dat de organisatie van de schooldag, de schoolweek en het schooljaar anomalieën op de regelgeving vertoont. De school moet deze in overleg met de

¹⁰ Zie BVR 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs deel III, titel 1, hoofdstuk 2, art. 14 § 1 en hoofdstuk 3 art. 15 § 1, 8° en deel IV, titel 1, afdeling 3, art. 140 § 2 en afdeling 4, art. 156 en 157.

¹¹ Zie Decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs (05-04-1995), afdeling 4. Bevoegdheden - Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad (02-04-2004), afdeling 4, onderafdeling 3. Overleg.

¹² Zie BVR houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs (31-08-2001), art. 9.

bevoegde organen¹³ bijsturen in het teken van het pedagogisch comfort van de leerlingen en het optimaal gebruik van de lestijd.

- De school is gestart met de planmatige aanpak van het nastreven van de nieuwe vakoverschrijdende eindtermen. Dat gebeurt zowel op vak- als op schoolniveau. Op basis van een inventarisering brengt de school het nastreven in kaart en detecteert zij hiaten. Vakgebonden en vakoverstijgende activiteiten worden aan vakoverschrijdende eindtermen gelinkt. Dit leidt ertoe dat de educatieve meerwaarde van schoolactiviteiten steeds explicieter bepaald wordt. Het is positief dat de school, samen met het al ruime aanbod van profane vakken en religieuze vorming, ruimte maakt voor brede en harmonische vorming ter bevordering van de maatschappelijke weerbaarheid van de leerlingen. Daarbij is het aanbod voor meisjes en jongens weliswaar onvoldoende gelijkaardig. Er zijn weinig of geen sporen van planmatige werking en implementatie van vakoverschrijdende eindtermen op de vestigingsplaats Isabellalei (aso Yeshiva). De school heeft in het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen nog geen plan met prioriteitenbepaling binnen de gemeenschappelijke stam en contexten.
- De school heeft tot nog toe weinig gerichte aandacht besteed aan de doeltreffendheid van de onderwijsorganisatie. Sinds kort zijn er enkele initiatieven die wijzen op een ontwikkeling naar meer doelgerichte aanpak: de aanwending van BPT-uren voor beleidsondersteuning, de werking van een kwaliteitsstuurgroep, de aansturing van de vakgroepwerking, de werking van de leerlingenraad, het streven naar samenhang tussen onderwijs voor jongens en voor meisjes, de aanzet tot planmatige aanpak van de vakoverschrijdende eindtermen, e.d. Daarin is tot nog toe de onderwijsorganisatie van de vestigingsplaats Isabellalei onvoldoende betrokken.

Inbreuken tegen de regelgeving:

- Het selectief aanbod van tso Handel enkel voor meisjes en aso Yeshiva enkel voor jongens¹⁴
- Het niet of onvolledig aanbieden en realiseren van de eindtermen basisvorming biologie¹⁵.
- Gebrek aan overleg en/of onderhandeling over de criteria voor aanwending van het pakket uren leraar en het voorleggen van de aanwending in de daarvoor bevoegde organen¹⁶.
- Het niet voorleggen voor onderhandeling en/of advies van de afwijkingen op de organisatie van de schooldag en de schoolweek aan de bevoegde organen (lokaal onderhandelingscomité, schoolraad)¹⁷

¹³ Zie BVR houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs (31-08-2001), art. 10 en omzendbrief SO 74 Organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs (12-06-2001), art. 11 en 12.

¹⁴ Zie BVR 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs deel III, titel 1, hoofdstuk 2, art. 14 § 1 en hoofdstuk 3, art. 15 § 11.

¹⁵ Zie BVR 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs deel III, titel 1, hoofdstuk 2, art. 14 § 1 en hoofdstuk 3 art. 15 § 1, 8° en deel IV, titel 1, afdeling 3, art. 140 § 2 en afdeling 4, art. 156 en 157.

¹⁶ Zie Decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs (05-04-1995), afdeling 4. Bevoegdheden - Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad (02-04-2004), afdeling 4, onderafdeling 3. Overleg.

¹⁷ Zie BVR houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs (31-08-2001), art. 9 en 10 en omzendbrief SO 74 Organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs (12-06-2001), art. 11 en 12.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid.

Motivering

- De school beschikt over expertise voor de omgang met leerstoornissen en heeft daarover ook een visietekst uitgewerkt. Handelings- en begeleidingsplannen vormen een concrete ondersteuning voor leerlingen met leerstoornissen. Er is nog geen centraal leerlingenvolgsysteem, waarin alle stappen van het begeleidingsproces efficiënt en volledig kunnen worden geregistreerd.
- De leerondersteuning die op structurele basis, met de inzet van BPT-uren, werd verleend voor een aantal vakken, is weggevallen wegens het verminderde lestijdenpakket. Vandaar dat de school de optie nam om kleinere klassen te vormen met meer mogelijkheden tot binnenklasdifferentiatie.
- De eerstelijnszorg van de leraren is nog vooral gericht op cognitieve leerondersteuning, onder meer aan de hand van herhalingen en extra verwerkingsopdrachten, aanzienlijk minder op de ontwikkeling van leerstrategieën. De inhoudelijke afbakening van de leerstof en de sterke gerichtheid op reproductie werken echter niveauverlagend. De studiedruk is vaak hoog door de nadruk op de cognitieve verwerking van de leerstof. Op die manier wordt de positieve studiehouding van de meeste leerlingen te weinig benut om ze voor grotere uitdagingen te plaatsen, waar ze nochtans voor openstaan.
- Algemeen is er op het vakkenniveau te weinig aandacht voor de vakoverschrijdende eindtermen leren leren en leren plannen, met het oog op zelfsturing en verzelfstandiging. De meeste leerlingenagenda's worden summier ingevuld en vertonen hiaten, zodat ze niet als volwaardige planningsdocumenten worden gehanteerd.
- Er is een beleidsrichtlijn dat de rapportering duidelijk moet zijn en gepaard moet gaan met remediërvorststellen. Voorlopig wordt die richtlijn nog niet gelijkgericht opgevolgd. De remediërmogelijkheden zijn overigens beperkt, doordat de school nog niet over optimale ICT-mogelijkheden en een elektronisch leerplatform beschikt.
- De implementatie van het talenbeleid op schoolniveau is een tijdlang stilgefallen, waardoor de problematiek van de taalachterstand bij de overgrote meerderheid van de leerlingen niet doelgericht en efficiënt werd aangepakt. Dankzij de inspanningen van de directie en het taalteam heeft het talenbeleid een nieuw elan gekregen, waardoor een meer professionele aanpak op het vlak van onder meer de beginsituatieanalyse en het in kaart brengen van effecten in ontwikkeling is. Op de vestigingsplaats Isabellalei zijn nog geen aanzetten tot een talenbeleid gegeven, zodat daar op geen enkele manier wordt voldaan aan de decretale verplichting een talenbeleid te voeren.

4.3 Evaluatie

4.3.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ontwikkeling.

Motivering

- Sedert vorig schooljaar is er vanuit de schoolleiding een aanzet gegeven om de vakgroepen te sensibiliseren en te laten reflecteren rond aspecten van kwaliteitsvolle evaluatie. Het is een eerste belangrijke stap om de evaluatiepraktijk in een schooleigen evaluatiebeleid in te passen. Het is bovendien betekenisvol dat hierbij op de vakgroepen een beroep wordt gedaan in het proces voor het ontwikkelen van een visie waarbij leerplangericht, transparant en gelijkgericht evalueren centraal staat. In het

teken van de vastgestelde onderwijskundige uitdagingen is het van cruciaal belang dat dit proces verder aangestuurd en opgevolgd wordt.

- De schoolleiding onderkent terdege de behoefte aan deskundigheidsbevordering voor het korps inzake eigentijdse evaluatie. De evaluatie van de stages en de geïntegreerde proef in de studierichting Handel kan als voorbeeld van goede praktijk bestempeld worden (o.a. zelfevaluatie en peerevaluatie).
- Daarnaast is de schoolleiding zich ervan bewust dat de verrekening van de algemene attitudes te sterk doorweegt op het cijfer voor dagelijks werk (in positieve en negatieve zin). De algemene attitudebeoordeling in de vakken steunt niet op duidelijke criteria. Vooralsnog zijn er op schoolniveau geen initiatieven genomen voor de evaluatie van vakgebonden attitudes.
- Op schoolniveau ontbreekt een traject voor een pooloverschrijdende aanpak i.v.m. de evaluatie van de realisatie van de specifieke eindtermen over onderzoekscompetentie.¹⁸ Het vakoverleg rond leerlingenevaluatie en de gevolgde nascholing zullen ontegensprekelijk inspirerend werken.
- De verdeelsleutel dagelijks werk versus examens voor de berekening van het jaartotaal per vak verschilt per graad. De frequentie van de rapportering is met slechts drie rapporten voor het dagelijks werk laag.
- De rapportcommentaren zijn ruim en goed omschreven, wel overwegend vaststellend, maar in aanmoedigende zin geformuleerd (pedagogische bekommernis van de leraren). Diagnostische en remediërende commentaren komen sporadisch voor.
- Er zijn duidelijke schriftelijke afspraken over de deliberatiecriteria en -procedures. Uit het beschikbare document blijkt de taakbekkernis om binnen het beperkte onderwijsaanbod zorgvuldig en doordacht te delibereren. De administratieve afhandeling van de notulen en de processen-verbaal verloopt conform de regelgeving. Het aantal toegekende uitgestelde beslissingen is minimaal, maar niet steeds volgens de geest van de regelgeving (zie tevens de omschrijving in het schoolreglement dat niet strookt met de regelgeving).
- Op klasniveau is de kwaliteit van de leerlingenevaluatie in termen van type van de vraagstelling, frequentie en leerplanrelevantie sterk vak- en leraarafhankelijk. Voor bepaalde vakken helt de evaluatie overwegend over naar kennis en reproductie, en is ze te weinig of in het geheel niet afgestemd op de leerplandoelstellingen (taxonomisch onverantwoord).

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De directeur stuurt de dagelijkse schoolwerking in de hoofdschool goed aan en hanteert daarbij een motiverende en waarderende omgangsstijl. De directie is goed bereikbaar en vlot aanspreekbaar, wat leidt tot tevredenheid van leerlingen, ouders en personeel. De onderwijskundige uitdagingen zijn reëel en de schoolleiding is zich daarvan bewust. Een kwaliteitsstuurgroep met zowel profane als religieuze leraren onder leiding van een kwaliteitscoördinator, resulteert in een pril middenkader dat zowel het beleid als de kwaliteitszorg mee vorm moet geven. Sedert de directiewissel in september 2010, worden doelgericht en gelijkgericht werken als beleidsprioriteiten naar voor geschoven. Het functioneren van de profane leraren wordt opgevolgd via lesobservaties, nog niet op basis van functioneringsgesprekken. De schoolleiding zet in

¹⁸ De evaluatie moet aantonen dat de leerlingen de specifieke eindtermen rond de onderzoekscompetentie realiseren; er is dus minstens een soort assessmentformulier beschikbaar. Alle in de specifieke eindtermen vermelde elementen zijn aanwezig in de evaluatie: *zich oriënteren, voorbereiden, uitvoeren, evalueren, rapporteren, confronteren*.

op het bevorderen van de communicatie tussen de profane en de religieuze leraren. Dit proces verloopt langzaam.

- Op de vestigingsplaats Isabellalei waar de studierichting Yeshiva is gehuisvest, is de directeur weinig aanwezig en heeft de religieuze vorming een bepalende invloed op de onderwijsorganisatie. De beleidsopties stromen er weinig door en er is nauwelijks aansturing en opvolging van de profane vakken. Het onderwijsproces verloopt er nog te weinig in het besef dat de erkenning van de school samenhangt met een gedegen leerplanrealisatie, in gelijkwaardigheid met de andere studierichtingen.
- Het pedagogisch project van de school is gebaseerd op een aantal pijlers die de hele persoonlijkheid van de jongeren centraal stellen. Bij de groei tot volwassenheid worden het Joodse geloof, de spirituele en morele plichten, de Joodse identiteit en culturele eigenheid vooropgesteld, in samenhang met het volwaardige lidmaatschap van de Belgische en Vlaamse samenleving. Van de jongeren wordt verwacht dat ze over essentiële attitudes beschikken noodzakelijk voor een evenwichtige leer- en leefhouding en dat ze intellectueel nieuwsgierig blijven, met zin voor levenslange studie en vorming. Sommige principes uit het pedagogisch project, zoals de gelijkwaardigheid van man en vrouw, worden niet concreet vertaald in de schoolorganisatie.
- Op het domein van de visieontwikkeling heeft de schoolleiding een aantal stappen gezet. Zo werden verdienstelijke visieteksten ontwikkeld over de begeleiding van leerlingen met leerstoornissen, het talenbeleid en de kwaliteitszorg. Er is echter geen geïntegreerd en operationeel beleidsplan. Doordat concrete doelstellingen, actieplannen en een implementatiestrategie met tijdspad voorlopig ontbreken, worden nog te veel initiatieven ad hoc genomen, zonder dat daarbij de doelgerichtheid en doeltreffendheid systematisch voorop worden gesteld. Een bijkomend probleem voor de implementatie van beleidsbeslissingen is het gebrek aan continuïteit ten gevolge van personeelsverloop, waardoor opgebouwde knowhow verloren gaat. Positief is dat het talenbeleid na enkele jaren stilstand een nieuw elan heeft gekregen, dankzij de inspanningen van de directie en het taalteam. De meer professionele aanpak is noodzakelijk, gezien de problematiek van het grote aantal leerlingen met een thuistaal anders dan het Nederlands.
- De school beschikt over de decretaal verplichte participatieorganen, maar hun inbreng in de schoolwerking is minimaal. Van onderhandelingen of adviezen met betrekking tot belangrijke en decretaal verplichte materies zoals de aanwending van het pakket urenleraar en afwijkingen van de regelgeving met betrekking tot de organisatie van de schooldag en schoolweek kan de school onvoldoende documenten voorleggen. Ook de administratie van het comité preventie en bescherming op het werk staat niet volledig op punt. De schoolraad is niveauoverschrijdend samengesteld, gezamenlijk met de basisschool van hetzelfde schoolbestuur. Dit is een inbreuk tegen de regelgeving¹⁹.
- De huidige directie hecht veel belang aan participatieve besluitvorming en wil uitdrukkelijk een bottom-up beleid voeren. Er zijn goed functionerende leerlingenraden, voor jongens en meisjes apart. De directie wil het onderwijzend personeel actief betrekken bij de beleidsontwikkeling en op die manier het draagvlak van de beleidsbeslissingen vergroten. Daarom wordt ernaar gestreefd de gemeenschappelijke vakgroepwerking meer te verankeren in de totale schoolwerking. Voorlopig zijn er nog verschillende snelheden: sommige vakgroepen missen samenhang, andere werken goed samen, zoals de vakgroep talen die een steunpilaar is van het beleid.
- Er is aandacht voor zelfevaluatie, maar op het vlak van de systematische kwaliteitszorg staat de school nog aan het begin van een ontwikkelingstraject. Er werden onder impuls van de kwaliteitsstuurgroep tevredenheidsenquêtes afgenomen bij de leerlingen en het onderwijzend personeel van de hoofdschool, en met inbreng van externen werd een sterkte-zwakteanalyse uitgevoerd over het schoolklimaat. Op basis van de

¹⁹ Zie Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad (02-04-2004), hoofdstuk II, afdeling 2, art. 9.

resultaten werden een aantal verbeteracties opgezet. Op de vestigingsplaats Isabellalei werden nog geen initiatieven voor kwaliteitszorg genomen.

- Op het niveau van de vakken is van een systematische kwaliteitszorg nog weinig sprake. In de hoofdschool worden afspraken gemaakt over materiële middelen en op aansturing van het schoolbeleid gebeurde reflectie over de evaluatiepraktijk in relatie tot de studiedruk. Algemeen zijn het kwaliteitsonderzoek en de kwaliteitsbewaking nog onvoldoende in de school ingebed, waardoor de kwaliteitscirkel nog niet systematisch wordt doorlopen.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De zorgzame omgang met de leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het leiderschap.
- De aanzetten tot interne kwaliteitszorg.
- De openheid voor ontwikkeling in de hoofdschool.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De afstemming van de evaluatiepraktijk op de eindtermen en de leerplandoelstellingen.
- De leerbegeleiding.
- De afstemming van de onderwijsorganisatie op het pedagogisch comfort van de leerlingen en het optimaal benutten van de lestijd.
- De oriëntering van de leerlingen met het oog op objectieve en maatschappelijk verantwoorde perspectieven.
- De professionalisering op grond van beleidsprioriteiten en individuele noden.
- Het draagvlak voor en de verdere ontwikkeling van het talenbeleid.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De visieontwikkeling.
- De participatieve besluitvorming.
- De systematische kwaliteitszorg.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het aanbod en de realisatie van de eindtermen biologie in alle structuuronderdelen van het aso.
- De leerplanrealisatie voor fysica, geschiedenis en Nederlands in de tweede en de derde graad Yeshiva.
- De leerplanrealisatie voor economie en natuurwetenschappen in de derde graad Economie-moderne talen.

Wat betreft de regelgeving:

- Het aanbod van tso Handel en aso Yeshiva aanpassen conform BVR 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs deel III, titel 1, hoofdstuk 2, art. 14 § 1 en hoofdstuk 3, art. 15 § 11.
- De eindtermen biologie aanbieden en realiseren in alle structuuronderdelen van de tweede en derde graad aso conform BVR 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs deel III, titel 1, hoofdstuk 2, art. 14 § 1 en hoofdstuk 3, art. 15 § 1, 8° en deel IV, titel 1, afdeling 3, art. 140 § 2 en afdeling 4, art. 156 en 157.
- Overleggen en/of onderhandelen over de criteria voor aanwending van het pakket uren leraar en de aanwending voorleggen in de daarvoor bevoegde organen conform het Decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs (05-04-1995), afdeling 4. Bevoegdheden - Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad (02-04-2004), afdeling 4, onderafdeling 3. Overleg.
- De afwijkingen op de organisatie van de schooldag en de schoolweek voorleggen voor onderhandeling en/of advies aan de bevoegde organen (lokaal onderhandelingscomité, schoolraad) conform het BVR houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs van 31/08/2001, art. 9.
- De schoolraad samenstellen conform het Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad (02-04-2004), hoofdstuk II, afdeling 2, art. 9.

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

BEPERKT GUNSTIG

omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor

STRUCTUURONDERDEEL	Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 2 ASO Economie	biologie	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	natuurwetenschappen	economie
Graad 3 ASO Moderne talen-wiskunde	biologie	

omwille van het niet aanbieden en realiseren van de eindtermen biologie in alle structuuronderdelen van de tweede en derde graad aso conform BVR 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs deel III, titel 1, hoofdstuk 2, art. 14 § 1 en hoofdstuk 3 art. 15 § 1, 8° en deel IV, titel 1, afdeling 3, art. 140 § 2 en afdeling 4, art. 156 en 157.

ONGUNSTIG

omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor

STRUCTUURONDERDEEL	Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 2 ASO Yeshiva	biologie, fysica, geschiedenis, Nederlands	
Graad 3 ASO Yeshiva	biologie, fysica, geschiedenis, Nederlands	

omwille van het niet aanbieden en realiseren van de eindtermen biologie in alle structuuronderdelen van de tweede en derde graad aso conform BVR 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs deel III, titel 1, hoofdstuk 2,

art. 14 § 1 en hoofdstuk 3 art. 15 § 1, 8° en deel IV, titel 1, afdeling 3, art. 140 § 2 en afdeling 4, art. 156 en 157.

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies met betrekking tot het zelfstandig remediëren van tekorten:

DE INSPECTIE OORDEELT DAT DE INSTELLING EEN BEROEP MOET DOEN OP EXTERNE ONDERSTEUNING OM DE TEKORTEN TE REMEDIEREN.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf 1 maart 2015** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig advies in voldoende mate werden geremedieerd.

In overeenstemming met het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 en meer bepaald het artikel 39 §4 3°, wordt de procedure tot intrekking van de erkenning van de structuuronderdelen Yeshiva in de tweede en de derde graad opgestart.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Marina Droessaert

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Moses Mund

9. ADDENDUM

Het bestuur van de instelling heeft een beroep gedaan op art. 41 §2 van het Kwaliteitsdecreet van 8 mei 2009. Het heeft binnen een termijn van twee maanden na het ontvangen van het ongunstig advies de opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning voor de structuuronderdelen Yeshiva in de tweede en de derde graad aangevraagd op basis van een door het bestuur van de instelling uitgewerkt verbeteringsplan.

De Vlaamse regering keurde het ingediende verbeteringsplan goed. De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot en met **7 november 2015**.

מוסדות החינוך
יטודל-התודד
בית-יעקב
בית ספר יטודל, תיכון, ישיבה קטנה, סניף לודוד

ISRAELITISCHE SCHOLEN

JESODE-HATORA

BETH-JACOB

KLEUTERSCHOOL - LAGERE SCHOOL - MIDDENSCHOOL - ATHENEUM

SECUNDAIR EN HOGER VOLWASSENENONDERWIJS

בסד

uw kenmerk

ons kenmerk

contactpersoon

Brussel

Engagementsverklaring n.a.v. het ingediende verbeteringsplan na ongunstig advies door de onderwijsinspectie van het Israëlitisch Atheneum Jesode-Hatora Beth Jacob

1. Het schoolbestuur van het Israëlitisch Atheneum Jesode-Hatora Beth Jacob bevestigt dat het goedgekeurde verbeteringsplan zo snel mogelijk besproken wordt in de decretaal verplichte raad wat betreft de participatie of medezeggenschap (Decreet van 23/10/1991 betreffende de medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs en Decreet van 02/04/2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad).
2. Het schoolbestuur van het Israëlitisch Atheneum Jesode-Hatora Beth Jacob bevestigt dat een vraag naar ondersteuning geformuleerd werd voor het geheel van tekorten die aan de basis liggen van het ongunstig advies. Het schoolbestuur doet een beroep op het OVSG als externe ondersteuning om aan de tekorten te remediëren. Het OVSG verklaart dat zij ingaat op de gevraagde ondersteuning.
3. Het schoolbestuur van het Israëlitisch Atheneum Jesode-Hatora Beth Jacob stemt in met de publicatie van het verbeteringsplan op de publieke website samen met het doorlichtingsverslag en de goed- of afkeuring van het plan door de Vlaamse Regering.

Namens het schoolbestuur,

M. NUNO

Namens het OVSG
Annemie De Smet
Niveauroordinator secundair onderwijs

voorstellen
im

OVSG

De gemeente maakt school

uw kenmerk	ons kenmerk	contactpersoon Frie Van Camp tel. 0494 05 14 47	Brussel
------------	-------------	---	---------

Verbeteringsplan Israëlisch Atheneum Jesode-Hatora Beth Jacob

Geachte heer Mund

Het schoolbestuur van het Israëlisch Atheneum Jesode-Hatora Beth Jacob deed een beroep op de begeleiding van het OVSG-secundair onderwijs naar aanleiding van de doorlichting van deze school die resulterende in een ongunstig advies met verplichte externe ondersteuning. De begeleidingsdienst ondersteunde de directie van de school bij het ontwikkelen van het vereiste verbeteringsplan en zal conform uw vraag elementen opnemen uit of participeren aan dit verbeteringsplan. Het betreft de volgende onderdelen van het plan:

- Kwaliteitskaart Nederlands
- Kwaliteitskaart Geschiedenis
- Kwaliteitskaart Fysica
- Kwaliteitskaart Biologie
- Kwaliteitskaart Algemeen beleid

U vindt deze kaarten in bijlage evenals de werkingscode van de pedagogische begeleidingsdienst van OVSG.

Voor bijkomende informatie kan u contact opnemen met mevrouw Frie Van Camp, diensthoofd van de pedagogische begeleiding SO (gsm 0494 05 14 47; email frie.vancamp@ovsg.be).

Hoogachtend

Annemie De Smet
Niveaucoördinator secundair onderwijs
telefoonnummer
e-mail: annemie.desmet@ovsg.be

Patrick Delbaere
Algemeen directeur

Bijlage 1:
Bijlage 2:
Bijlage 3:

Verbeteringsplan van het Israëlitisch Atheneum JesodeHatora – Beth Jacob

OVERZICHT VERBETERINGSPLAN	
School	Israëlitisch Atheneum Jesode Hatora – Beth Jacob
Directie	Dhr. Moses Mund
Datum verzending 'Verslag over de doorlichting'	9 mei 2012
Coördinatie verbeteringsplan	M. Mund, directeur
Externe ondersteuning	OVSG
Verantwoordelijken van het schoolbestuur	De heer I. Mörsel, voorzitter inrichtende macht
Datum tot wanneer de instelling wenst dat de procedure tot intrekking van de erkenning wordt opgeschort	3 schooljaren na de goedkeuring van het verbeteringsplan door de Vlaamse Regering: 2012-2013 2013-2014 2014-2015
Datum verzending verbeteringsplan	8 september 2012
Inhoud van het verbeteringsplan	Strategische doelstellingen, operationele doelstellingen, kwaliteitskaarten Nederlands, Geschiedenis, Biologie, Fysica, wegwerken tekorten regelgeving, algemeen beleid
Bijlagen	Engagementsverklaringen: 1 vraag naar ondersteuning voor het geheel van de tekorten door het schoolbestuur 2 bevestiging dat OVSG op bovenstaande vraag ingaat 3 om het verbeteringsplan zo snel mogelijk te bespreken in de raad wat betreft participatie; het verslag van deze bespreking voor te leggen aan het paritair college. 4 toestemming om het verbeteringsplan op de publieke website te plaatsen, samen met het doorlichtingsverslag en de goed- of afkeuring van het plan door de Vlaamse Regering.

Handtekening van de voorzitter van het schoolbestuur of zijn gemandateerde,

De heer

I. MORSEL

Gedaan te Antwerpen op

06/09/12

Verbeteringsplan van het Israëlitisch Atheneum JesodeHatora – Beth Jacob

OVERZICHT VERBETERINGSPLAN	
School	Israëlitisch Atheneum Jesode Hatora – Beth Jacob
Directie	Dhr. Moses Mund
Datum verzending 'Verslag over de doorlichting'	9 mei 2012
Coördinatie verbeteringsplan	M. Mund, directeur
Externe ondersteuning	OVSG
Verantwoordelijken van het schoolbestuur	De heer I. Mörsel, voorzitter inrichtende macht
Datum tot wanneer de instelling wenst dat de procedure tot intrekking van de erkenning wordt opgeschort	3 schooljaren na de goedkeuring van het verbeteringsplan door de Vlaamse Regering: 2012-2013 2013-2014 2014-2015
Datum verzending verbeteringsplan	8 september 2012
Inhoud van het verbeteringsplan	Strategische doelstellingen, operationele doelstellingen, kwaliteitskaarten Nederlands, Geschiedenis, Biologie, Fysica, wegwerken tekorten regelgeving, algemeen beleid
Bijlagen	Engagementsverklaringen: 1 vraag naar ondersteuning voor het geheel van de tekorten door het schoolbestuur 2 bevestiging dat OVSG op bovenstaande vraag ingaat 3 om het verbeteringsplan zo snel mogelijk te bespreken in de raad wat betreft participatie; het verslag van deze bespreking voor te leggen aan het paritair college. 4 toestemming om het verbeteringsplan op de publieke website te plaatsen, samen met het doorlichtingsverslag en de goed- of afkeuring van het plan door de Vlaamse Regering.

Handtekening van de voorzitter van het schoolbestuur of zijn gemandateerde,

De heer

Gedaan te Antwerpen op

Aanleiding van het verbeterplan met externe ondersteuning

Op 9 mei 2012 formuleerde de inspectie een ONGUNSTIG advies omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor :

1. de basisvorming van het STRUCTUURONDERDEEL Yeshiva

Graad 2 ASO Yeshiva biologie, fysica, geschiedenis, Nederlands

Graad 3 ASO Yeshiva biologie, fysica, geschiedenis, Nederlands

2. wat betreft de regelgeving:

- Het aanbod van tso Handel en aso Yeshiva aanpassen conform BVR 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs deel III, titel 1, hoofdstuk 2, art. 14 § 1 en hoofdstuk 3, art. 15 § 11.
- De eindtermen biologie aanbieden en realiseren in alle structuuronderdelen van de tweede en derde graad aso conform BVR 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs deel III, titel 1, hoofdstuk 2, art. 14 § 1 en hoofdstuk 3, art. 15 § 1, 8° en deel IV, titel 1, afdeling 3, art. 140 § 2 en afdeling 4, art. 156 en 157.
- Overleggen en/of onderhandelen over de criteria voor aanwending van het pakket uren leraar en de aanwending voorleggen in de daarvoor bevoegde organen conform het Decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs (05-04-1995), afdeling 4. Bevoegdheden - Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad (02-04-2004), afdeling 4, onderafdeling 3. Overleg.
- De afwijkingen op de organisatie van de schooldag en de schoolweek voorleggen voor onderhandeling en/of advies aan de bevoegde organen (lokaal onderhandelingscomité, schoolraad) conform het BVR houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs van 31/08/2001, art. 9.
- De schoolraad samenstellen conform het Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad (02-04-2004), hoofdstuk II, afdeling 2, art. 9.

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 luidt het advies met betrekking tot het zelfstandig remediëren van tekorten als volgt:

‘DE INSPECTIE OORDEELT DAT DE INSTELLING EEN BEROEP MOET DOEN OP EXTERNE ONDERSTEUNING OM DE TEKORTEN TE REMEDIEREN. ‘

De inspectie legt de REGELING VOOR HET VERVOLG op:

In overeenstemming met het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 en meer bepaald het artikel 39 §4 3°, wordt de procedure tot intrekking van de erkenning van de structuuronderdelen Yeshiva in de tweede en de derde graad opgestart.

Strategische doelstellingen die de school wil bereiken

De schoolleiding ontwikkelt een beleid en een schoolstructuur steunend op een visie, met participatieve besluitvorming en met bepaling van beleidsprioriteiten.

De school betreft haar vestigingsplaats bij de schoolontwikkeling en de vernieuwingen.

De school ontwikkelt een leerbegeleiding.

De school neemt initiatieven om de oriëntering van leerlingen af te stemmen op maatschappelijk verantwoorde perspectieven.

De school benut de lestijd optimaal.

De school werkt conform de regelgeving.

<u>OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES</u>	<u>OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN</u>
<u>voor de tweede en derde graad van de studierichting YESHIVA</u>	<u>voor de tweede en derde graad van de studierichting YESHIVA</u>
1. Onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor het vak Nederlands van de basisvorming	1. De leerplandoelstellingen voor het vak Nederlands van de basisvorming in voldoende mate realiseren
1a voor deze studierichting (aparte vestigingsplaats) is er nauwelijks aansturing en opvolging van de profane vakken. Het onderwijsproces verloopt er te weinig in het besef dat de erkenning van de school samenhangt met een gedegen leerplanrealisatie, in gelijkwaardigheid met de andere studierichtingen.	1a vanuit het schoolbeleid de profane vakken in deze studierichting (aparte vestigingsplaats) aansturen en opvolgen. Het onderwijsproces doen verlopen in het besef dat de erkenning van de school samenhangt met een gedegen leerplanrealisatie, in gelijkwaardigheid met de andere studierichtingen.
1b voor het vak Nederlands in de studierichting Yeshiva is er onvoldoende aansturing van de vakgroepwerking	1b voor het vak Nederlands in de studierichting Yeshiva de vakgroepwerking voldoende aansturen
1c Een belangrijk pijnpunt is het ontbreken van samenwerking met de vestigingsplaats Isabellalei (aso Yeshiva vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad). Daardoor zijn er tussen de twee vestigingsplaatsen grote kwaliteitsverschillen betreffende personeels- en onderwijsorganisatie, leerplanrealisatie, leerlingenevaluatie, materieel comfort, e.d.	1c de samenwerking met de vestigingsplaats Isabellalei (aso Yeshiva vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad) tot stand brengen. De grote kwaliteitsverschillen betreffende personeels- en onderwijsorganisatie, leerplanrealisatie, leerlingenevaluatie, materieel comfort, e.d. wegwerken
1d de vakgroep in de hoofdschool heeft in het teken van kwaliteitszorg een analyse van de belemmerende factoren gemaakt en krijgt alvast de steun van de directie voor meer accommodatie en materiële middelen. Op de vestigingsplaats Isabellalei is kwaliteitszorg nog geen aandachtspunt.	1d op de vestigingsplaats Isabellalei de kwaliteitszorg uitwerken. De leerkrachten Nederlands van Yeshiva maken deel uit van de vakgroep in de hoofdschool en zij dragen bij tot de analyse van de belemmerende factoren zodat zij gericht de steun van de directie voor meer accommodatie en materiële middelen kunnen vragen
1 e in de tweede en derde graad van de studierichting Yeshiva vormen	1 e in de tweede en derde graad van de studierichting Yeshiva het leerplan

achterhaalde leermiddelen het belangrijkste uitgangspunt voor het onderwijs Nederlands, zodat het aangeboden curriculum onvoldoende aansluit bij de betrokken eindtermen en leerplannen.	als uitgangspunt nemen voor het onderwijs Nederlands. Leermiddelen hierop afstemmen.
1f de vaardigheden worden voor de Yeshiva-klassen algemeen te weinig evenwichtig en doelgericht opgebouwd in het onderwijs- en leerproces. Sommige leerinhouden sluiten helemaal niet aan bij de leerplandoelstellingen. Het principe dat taalbeschouwing in dienst van taalvaardigheid dient te staan, wordt niet systematisch gevolgd en toegepast. Naar aanleiding van reflectie op taal wordt niet principieel aansluiting gezocht bij concrete taalactiviteiten van de leerlingen. Taalbeschouwelijke leerinhouden en spraakkunstige termen worden vaak geïsoleerd, los van authentieke presentatievormen, aangebracht. Voor spreken/gesprekken voeren en lezen gaat te weinig aandacht naar de vaststelling en verwoording van functionele relaties tussen tekstonderdelen. Het gamma van tekstsoorten wordt zowel in de tweede als in de derde graad onvoldoende bestreken. De eindtermen en leerplandoelstellingen met betrekking tot lezen, schrijven en literatuur waarvoor ICT moet worden ingezet, worden in beide graden onvoldoende gerealiseerd. Op de vestigingsplaats Isabellalei wordt helemaal niet voldaan aan de minimale materiële leerplanvereisten. De ondersteuning op het vlak van accommodatie en logistiek is dan ook volstrekt onvoldoende. In de studierichting Yeshiva wordt onvoldoende ingezet op de ontwikkeling van leerstrategieën en op zelfsturing en verzelfstanding. Wat de studierichting Yeshiva op de vestigingsplaats Isabellalei betreft, is de evaluatie vooral in de tweede graad onvoldoende valide en representatief.	1f de vaardigheden worden voor de Yeshiva-klassen evenwichtig en doelgericht opgebouwd in het onderwijs- en leerproces. De leerinhouden sluiten aan bij de leerplandoelstellingen. Het principe dat taalbeschouwing in dienst van taalvaardigheid dient te staan, wordt systematisch gevolgd en toegepast. Naar aanleiding van reflectie op taal wordt aansluiting gezocht bij concrete taalactiviteiten van de leerlingen. Taalbeschouwelijke leerinhouden en spraakkunstige termen worden geïntegreerd en in samenhang met authentieke presentatievormen, aangebracht. Voor spreken/gesprekken voeren en lezen gaat voldoende aandacht naar de vaststelling en verwoording van functionele relaties tussen tekstonderdelen. Het gamma van tekstsoorten wordt zowel in de tweede als in de derde graad voldoende bestreken. De eindtermen en leerplandoelstellingen met betrekking tot lezen, schrijven en literatuur waarvoor ICT moet worden ingezet, worden in beide graden voldoende gerealiseerd. Op de vestigingsplaats Isabellalei wordt voldaan aan de minimale materiële leerplanvereisten. De ondersteuning op het vlak van accommodatie en logistiek is voldoende aanwezig. In de studierichting Yeshiva wordt voldoende ingezet op de ontwikkeling van leerstrategieën en op zelfsturing en verzelfstanding. Wat de studierichting Yeshiva op de vestigingsplaats Isabellalei betreft, is de evaluatie in beide graden voldoende valide en representatief.

In de tweede en derde graad van de studierichting Yeshiva zijn de leerlingenresultaten onvoldoende indicatief voor de mate waarin de beheersingsniveaus op het vlak van de vaardigheden al dan niet zijn verworven.	In de tweede en derde graad van de studierichting Yeshiva zijn de leerlingenresultaten voldoende indicatief voor de mate waarin de beheersingsniveaus op het vlak van de vaardigheden al dan niet zijn verworven.
---	---

<u>OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES</u> <u>voor de tweede en derde graad van de studierichting YESHIVA</u>	<u>OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN</u> <u>voor de tweede en derde graad van de studierichting YESHIVA</u>
2. Onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor het vak Geschiedenis van de basisvorming	2. De leerplandoelstellingen voor het vak Geschiedenis van de basisvorming in voldoende mate realiseren
2a voor deze studierichting (aparte vestigingsplaats) is er nauwelijks aansturing en opvolging van de profane vakken. Het onderwijsproces verloopt er te weinig in het besef dat de erkenning van de school samenhangt met een gedegen leerplanrealisatie, in gelijkwaardigheid met de andere studierichtingen.	2a vanuit het schoolbeleid de profane vakken in deze studierichting (aparte vestigingsplaats) aansturen en opvolgen. Het onderwijsproces doen verlopen in het besef dat de erkenning van de school samenhangt met een gedegen leerplanrealisatie, in gelijkwaardigheid met de andere studierichtingen.
2b voor het vak Geschiedenis in de studierichting Yeshiva is er onvoldoende aansturing van de vakgroepwerking	2b voor het vak Geschiedenis in de studierichting Yeshiva de vakgroepwerking voldoende aansturen
2c een belangrijk pijnpunt is het ontbreken van samenwerking met de vestigingsplaats Isabellalei (aso Yeshiva vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad). Daardoor zijn er tussen de twee vestigingsplaatsen grote kwaliteitsverschillen betreffende personeels- en onderwijsorganisatie, leerplanrealisatie, leerlingenevaluatie, materieel comfort, e.d.	2c de samenwerking met de vestigingsplaats Isabellalei (aso Yeshiva vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad) tot stand brengen. De grote kwaliteitsverschillen betreffende personeels- en onderwijsorganisatie, leerplanrealisatie, leerlingenevaluatie, materieel comfort, e.d. wegwerken
2d de koppeling van de studie van de historische samenlevingen conform de leerplaninhouden aan de leerplandoelstellingen voldoet niet in de tweede en derde graad Yeshiva. Behalve in het eerste leerjaar van de tweede graad verloopt de leerplanrealisatie er te eenzijdig kennisgericht. Duidende integratie van het historische referentiekader, historische vaardigheden en toepassingen van historische methode komen nauwelijks of niet voor. Belemmerende factoren zijn: het ontbreken van de vereiste uitrusting en leermiddelen, weinig stabiliteit in de opdrachten, geen deelname aan de vakgroepwerking en onvoldoende actualisering van de vakdidactische deskundigheid.	2d de studie van de historische samenlevingen conform de leerplaninhouden koppelen aan de leerplandoelstellingen in de tweede en derde graad Yeshiva. Duidende integratie van het historische referentiekader, historische vaardigheden en toepassingen van historische methode voorzien. De volgende bevorderende factoren voor leerplanrealisatie voorzien: de vereiste uitrusting en leermiddelen, stabiliteit in de opdrachten, deelname aan de vakgroepwerking en actualisering van de vakdidactische deskundigheid.

2 e de leerplandoelen veronderstellen duiding van historische inhouden in inzichtelijke contexten van tijd, ruimte en socialiteit, in kenmerkende probleemvelden, structuren of domeinoverstijgende verbanden en actualisering. De mate waarin dit gebeurt, varieert in de verschillende studierichtingen en verloopt onvoldoende in samenhang volgens een leerlijn. In de tweede graad Economie komen duiding en actualisering voor, maar niet overal voldoende uitgesproken. In de derde graad Economie-moderne talen en Moderne talen-wiskunde zijn deze doelgericht geïntegreerd. Ze bevorderen de kritische zin en het historisch besef bij de leerlingen. In de tweede en derde graad Yeshiva gebeuren duiding en actualisering onvoldoende expliciet.	2 e de leerplandoelen veronderstellen duiding van historische inhouden in inzichtelijke contexten van tijd, ruimte en socialiteit, in kenmerkende probleemvelden, structuren of domeinoverstijgende verbanden en actualisering. De mate waarin dit gebeurt, verloopt in samenhang volgens een leerlijn. Duiding en actualisering komen voldoende uitgesproken voor, en zijn doelgericht geïntegreerd. Ze bevorderen de kritische zin en het historisch besef bij de leerlingen.
2f In het tweede leerjaar van de tweede graad en de derde graad Yeshiva zijn zo goed als geen uitrusting en leermiddelen beschikbaar, behalve een leerboek en leerlingencursus. Er worden wel geregeld tekst- of beeldbronnen ingezet, maar veeleer illustratief. De verwerking is onvoldoende op de leerplandoelen afgestemd. Er zijn weinig of geen toepassingen van informatieverwerking en -verwerking, heuristiek en historische methode. Daardoor worden de leerplandoelen betreffende historische vaardigheden onvoldoende gerealiseerd. In de studierichting Yeshiva verloopt het onderwijsproces te centraal gestuurd, waardoor leren leren onvoldoende geïntegreerd wordt.	2f de leerlingen verwerven voldoende vaardigheden om informatie uit bronnen te halen en deze tot inhouden te verwerken. Daartoe gebruikt men de bronnen in het leerboek, de historische atlas en aanvullende documenten. Audiovisuele bronnen en ICT worden ingezet. Er zijn voldoende opdrachten gericht op zoeken en verwerkingsstrategieën met toepassing van historische methode (heuristiek en kritisch analyseren). Alle leerplandoelen betreffende historische vaardigheden worden aangeboord. Het gebruik van audiovisuele leermiddelen en multimedia beantwoordt aan de leerplaneisen. De materiële ondersteuning van de leerplanrealisatie is positief en is er projectie- en multimedia-apparatuur geïnstalleerd. Leren leren wordt voldoende geïntegreerd. De gebruikte werkvormen en opdrachten spelen hier maximaal op in. Leerstrategieën en taalvaardigheid worden doelgericht ontwikkeld.
2g vormen van actief leren en toepassingen van historisch speur-en denkwerk en kritisch analyseren hebben te weinig gewicht in het dagelijks werk. In de tweede en derde graad Yeshiva bestaat het dagelijks werk bijna uitsluitend uit toetsen die te eenzijdig peilen naar de reproductie van kennis. Vaardigheden worden onvoldoende geëvalueerd. In de tweede graad is de afstemming van de evaluatie op alle leerplandoelen voor	2g de evaluatie is afgestemd op alle leerplandoelen De leerlingenevaluatie is samengesteld uit dagelijks werk en examens. Het dagelijks werk vertoont geen leraarafhankelijke verschillen inzake frequentie, aard en inhoud. Het bevat herhalingstoetsen, taken (opdrachten) en de beoordeling van schoolattitudes. De toetsen en opdrachten zijn gevarieerd en leerdoelgericht.

verbetering vatbaar.	
2h de attitudebeoordeling gebeurt nergens op grond van doelgerichte criteria en is daardoor weinig transparant en valide. Vakgebonden attitudes zijn er niet expliciet in opgenomen.	2h de attitudebeoordeling gebeurt op grond van doelgerichte criteria en is daardoor transparant en valide. Vakgebonden attitudes zijn expliciet opgenomen.
2i in het tweede leerjaar van de tweede graad en de derde graad Yeshiva peilen de examens te eenzijdig naar reproductie van kennis. Inzicht, duiding en vaardigheden worden onvoldoende geëvalueerd. In de tweede en derde graad Yeshiva zijn de studieresultaten van de leerlingen geen objectieve en valide weergave van de mate waarin de leerlingen alle leerplandoelstellingen beheersen.	2i de examens zijn verzorgd en gevarieerd samengesteld. De vraagstelling sluit bij het onderwijsproces aan. Er wordt over gewaakt dat kennis, inzicht en vaardigheden proportioneel geëvalueerd worden. Leerplandoelen betreffende duiding, kritisch analyseren en actualisering zijn in de evaluatie van de tweede en derde graad voldoende opgenomen. De examens sluiten goed aan bij de leerplandoelen. De vraagstelling is uitdagend met het oog op historisch besef. De vragen op basis van ondersteunende bronnen peilen niet alleen naar vaardigheden, maar evenzeer naar inzicht, duiding en kritische zin. De studieresultaten van de leerlingen zijn een objectieve en valide weergave van de mate waarin de leerlingen alle leerplandoelstellingen beheersen.

<u>OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES</u> <u>voor de tweede en derde graad van de studierichting YESHIVA</u>	<u>OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN</u> <u>voor de tweede en derde graad van de studierichting YESHIVA</u>
3. Onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor het vak Fysica van de basisvorming	3. De leerplandoelstellingen voor het vak Fysica van de basisvorming in voldoende mate realiseren
3a voor deze studierichting (aparte vestigingsplaats) is er nauwelijks aansturing en opvolging van de profane vakken. Het onderwijsproces verloopt er te weinig in het besef dat de erkenning van de school samenhangt met een gedegen leerplanrealisatie, in gelijkwaardigheid met de andere studierichtingen.	3a vanuit het schoolbeleid de profane vakken in deze studierichting (aparte vestigingsplaats) aansturen en opvolgen. Het onderwijsproces doen verlopen in het besef dat de erkenning van de school samenhangt met een gedegen leerplanrealisatie, in gelijkwaardigheid met de andere studierichtingen.
3b voor het vak Fysica in de studierichting Yeshiva is er onvoldoende aansturing van de vakgroepwerking	3b voor het vak Fysica in de studierichting Yeshiva de vakgroepwerking voldoende aansturen
3c een belangrijk pijnpunt is het ontbreken van samenwerking met de vestigingsplaats Isabellalei (aso Yeshiva vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad). Daardoor zijn er tussen de twee vestigingsplaatsen grote kwaliteitsverschillen betreffende personeels- en onderwijsorganisatie, leerplanrealisatie, leerlingenevaluatie, materieel comfort, e.d.	3c de samenwerking met de vestigingsplaats Isabellalei (aso Yeshiva vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad) tot stand brengen. De grote kwaliteitsverschillen betreffende personeels- en onderwijsorganisatie, leerplanrealisatie, leerlingenevaluatie, materieel comfort, e.d. wegwerken
3d de vakgroep in de hoofdschool heeft in het teken van kwaliteitszorg een analyse van de belemmerende factoren gemaakt en krijgt alvast de steun van de directie voor meer accommodatie en materiële middelen. Op de vestigingsplaats Isabellalei is kwaliteitszorg nog geen aandachtspunt.	3d op de vestigingsplaats Isabellalei de kwaliteitszorg uitwerken. De leerkrachten Nederlands van Yeshiva maken deel uit van de vakgroep in de hoofdschool en zij dragen bij tot de analyse van de belemmerende factoren zodat zij gericht de steun van de directie voor meer accommodatie en materiële middelen kunnen vragen
3 e veelvuldige en vaak onverwachte lesuitval zet de leerplanrealisatie onder druk zet. Op de vestigingsplaats Isabellalei, waar de studierichting Yeshiva vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad wordt aangeboden, stelt het ontbreken van materiële middelen bijkomende problemen.	3 e de veelvuldige en vaak onverwachte lesuitval terugdringen. Voor het vak fysica voorzien in de minimale materiële middelen.

3f in de studierichting Yeshiva is de leerplangerichtheid gering doordat het leerboek veeleer dan het leerplan als leidraad wordt gebruikt. Er wordt te lang stilgestaan bij de leerinhouden over eenheden, grootheden en meetnauwkeurigheid. Druk bij gassen wordt niet behandeld. De realisatie van de eindtermen over onderzoekend leren/leren onderzoeken en wetenschap en samenleving is te beperkt. Mede doordat de lessen niet plaatsvinden in een labo, worden geen leerlingenproeven uitgevoerd. Voor het visualiseren van de theoretische begrippen, wordt sporadisch gebruikgemaakt van demonstratiemateriaal. Technische toepassingen komen theoretisch aan bod en ICT-vaardigheden worden niet ontwikkeld. Er worden geen uitstappen of projecten georganiseerd.	3f het juiste leerplan wordt gebruikt. De leerplandoelstellingen gerealiseerd en het leerplan wordt als uitgangspunt genomen. Zowel het onderwerp 'eenheden, grootheden en meetnauwkeurigheid' als de leerinhouden over arbeid, vermogen en faseovergangen worden met voldoende diepgang behandeld. De experimentele doelstellingen komen aan bod: de leerlingenexperimenten worden conform het leerplan uitgevoerd en er is aandacht voor technische toepassingen en ICT-vaardigheden. Demonstratieproeven verhelderen de theoretische concepten. Een aantal goedgekozen projecten en uitstappen ondersteunen de leerplanrealisatie.
3g de leerplandoelstellingen voor fysica in de tweede en de derde graad Yeshiva worden onvoldoende gerealiseerd. De hiaten in de leerplanrealisatie worden nog versterkt in het tweede leerjaar en in de derde graad, waar van leerplangerichtheid geen sprake is. Uit de schaarse leerlingendocumenten blijkt dat in de tweede graad de leerplandoelstellingen over arbeid, vermogen, energie, warmteleer en faseovergangen nauwelijks aan bod komen. Een aantal van deze doelstellingen worden ten onrechte overgeheveld naar de derde graad. De leerinhouden over bewegingsleer worden in de tweede graad te diepgaand aangebracht, zonder rekening te houden met de wiskundige voorkennis van de leerlingen. In de derde graad bestaat het aanbod uit leerplandoelstellingen van de tweede graad, een herhaling van de bewegingsleer en een aantal begrippen rond elektriciteit. Elektromagnetisme is niet opgenomen in de jaarplanning. Kernfysica wordt zonder duiding of samenhang verwezen naar het vak chemie. In beide graden ontbreekt elk spoor van experimenteel werk en in de derde graad konden de twee verplichte opdrachten rond wetenschap en techniek niet worden voorgelegd. Er worden geen uitstappen georganiseerd om de horizon van de leerlingen te verruimen. De veelvuldige lesuitval en het ontbreken van aangepaste infrastructuur en materiële middelen op de vestigingsplaats Isabellalei, verklaren slechts ten dele de gebrekkige	3g de leerplandoelstellingen voor fysica in de tweede en de derde graad Yeshiva worden in voldoende mate gerealiseerd. Er zijn geen hiaten in de leerplanrealisatie. Alle doelstellingen worden in de juiste graad gerealiseerd. Bij het aanbrengen van de leerinhouden wordt rekening gehouden met de wiskundige voorkennis van de leerlingen. In de derde graad wordt de leerstof duidelijk gepland en geduid voor de leerlingen. Op basis van ernstige leerplanstudie. Experimenteel werk wordt door de leerlingen uitgevoerd, mogelijk in het labo van de hoofdschool. Er worden uitstappen georganiseerd om de horizon van de leerlingen te verruimen.

leerplanrealisatie. Er gebeurde geen ernstige leerplanstudie, er werden geen inspanningen geleverd om de noodzakelijke leermiddelen aan te vragen of om op beschikbare momenten het labo van de hoofdschool te benutten. Uit de planningsdocumenten blijkt dat de experimentele aanpak doelbewust achterwege wordt gelaten, vanuit de overtuiging dat deze leerlingen experimenteel niet vaardig zouden zijn. Dat is een miskenning van hun capaciteiten.	
3h op de vestigingsplaats Isabellalei ontbreken alle materiële voorzieningen voor het verstrekken van wetenschapsonderwijs. Het gebrek aan illustratie en visualisering in de jongensklassen remt de begripsvorming af, zeker bij de vele leerlingen voor wie de thuistaal niet het Nederlands is.	3h op de vestigingsplaats Isabellalei zijn alle materiële voorzieningen voor het verstrekken van wetenschapsonderwijs voor handen. Men gebruikt illustraties en visualisering in de jongensklassen om tot begripsvorming te komen en het taalbeleid te ondersteunen.
3i in de studierichting Yeshiva is er geen cursusmateriaal. Er wordt gewerkt op basis van een uitgebreide vragenlijst die de klassieke domeinen van de fysica bestrijkt, maar niet representatief is voor de leerplandoelstellingen. De lessen worden opgebouwd rond het beantwoorden van deze vragen; de leerlingen beschikken niet over een consistent kader waarbinnen ze de verschillende onderwerpen kunnen situeren. Studeren wordt hierdoor herleid tot het memoriseren van losse leerinhouden. In het tweede leerjaar Yeshiva is er een leerwerkboek, maar dit wordt niet ingevuld. Er worden geen toetsen afgenomen of taken uitgevoerd, waardoor het leerproces niet kan worden opgevolgd en begeleid. In de studierichting Yeshiva kan het rapportcijfer voor dagelijks werk onvoldoende worden verantwoord door het gebrek aan toetsen en taken. De examens bestaan uit een beperkt aantal vragen, die de vraagstelling waarmee de lessen werden opgebouwd letterlijk hernemen. De leerlingen worden niet uitgedaagd tot creatief en oplossingsgericht denken. Voor Yeshiva is de evaluatie bijgevolg niet valide en kunnen geen conclusies worden getrokken uit de leerlingresultaten.	3i in de studierichting Yeshiva is er eigentijds cursusmateriaal representatief is voor de leerplandoelstellingen. De leerlingen beschikken over een consistent kader waarbinnen ze de verschillende onderwerpen kunnen situeren. Leren leren wordt breder gezien dan het memoriseren van losse leerinhouden. Er wordt rekening gehouden met de taxonomie van de leerplandoelstellingen. Het leerproces wordt opgevolgd en begeleid door middel van opgaven, verwerkingsopdrachten, toetsen, zelfstandig werk, presentaties, examens. Er worden voldoende en gediversifieerde evaluatiegegevens verzameld om het rapportcijfer voor zowel dagelijks werk als voor de examens valide te maken. De examens bevatten vragen en opdrachten op verschillende verwerkingsniveaus.
3j voor de wetenschappelijke vakken beperkt de vakgroepwerking zich tot praktische en organisatorische afspraken binnen de meisjesklassen. Gezamenlijke leerplanstudie en overleg rond leerlingenevaluatie of het didactisch proces gebeurt nog niet systematisch. Met de leraren van de	3j de vakgroepwerking voor de wetenschappelijke vakken wordt uitgebouwd met het oog op: gezamenlijke leerplanstudie gelijkgerichtheid en transparantie in de evaluatie

jongensklassen zijn zelfs nauwelijks (Steenbokstraat) of geen (Isabellalei) informele contacten. De deelname aan nascholing is sterk leraargebonden en de multiplicatie van nascholingservaringen vrijwel onbestaande. Met de recente aanstelling van vaste vakverantwoordelijken tracht de schoolleiding de vakgroepen meer te responsabiliseren.	deelname aan nascholing multiplicatie van nascholingsinhouden.
---	---

<u>OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES</u>	<u>OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN</u> <u>voor de tweede en derde graad van de studierichting YESHIVA</u>
4. Niet realiseren van de leerplandoelstellingen voor het vak Biologie van de basisvorming	4. De leerplandoelstellingen voor het vak Biologie van de basisvorming in voldoende mate realiseren
4a De eindtermen biologie worden in de tweede en derde graad Yeshiva niet aangeboden en bijgevolg niet gerealiseerd.	4a de eindtermen biologie aanbieden en realiseren in de studierichting Yeshiva van de tweede en derde graad aso conform BVR 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs deel III, titel 1, hoofdstuk 2, art. 14 § 1 en hoofdstuk 3, art. 15 § 1, 8° en deel IV, titel 1, afdeling 3, art. 140 § 2 en afdeling 4, art. 156 en 157.

<u>OMSCHRIJVING VAN TEKORTKOMINGEN I.V.M. DE REGELGEVING</u>	<u>OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM DE TEKORTEN I.V.M. DE REGELGEVING WEG TE WERKEN</u>
5. Het aanbod van tso Handel en aso Yeshiva is niet conform BVR 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs deel III, titel 1, hoofdstuk 2, art. 14 § 1 en hoofdstuk 3, art. 15 § 11.	5 Het aanbod van tso Handel en aso Yeshiva aanpassen conform BVR 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs deel III, titel 1, hoofdstuk 2, art. 14 § 1 en hoofdstuk 3, art. 15 § 11.
	5a Het schoolreglement aanpassen aan bovenvermelde regelgeving met ingang van het schooljaar 2012-2013 5b het inschrijvingsbeleid en de –procedure aanpassen aan bovenvermelde regelgeving met ingang van het schooljaar 2012-2013 5c De schoolstructuur progressief aanpassen aan bovenvermelde regelgeving met ingang van het schooljaar 2013-2014
6. Er wordt niet overlegd en/of onderhandeld over de criteria voor aanwending van het pakket uren leraar en de aanwending wordt niet voorgelegd in de daarvoor bevoegde organen conform het Decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs (05-04-1995), afdeling 4. Bevoegdheden - Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad (02-04-2004), afdeling 4, onderafdeling 3. Overleg.	6 Overleggen en/of onderhandelen over de criteria voor aanwending van het pakket uren leraar en de aanwending voorleggen in de daarvoor bevoegde organen conform het Decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs (05-04-1995), afdeling 4. Bevoegdheden - Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad (02-04-2004), afdeling 4, onderafdeling 3. Overleg.
	6a de school gaat na of haar lokaal onderhandelingscomité is opgericht conform het Decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs (05-04-1995), afdeling 4. Bevoegdheden - Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad (02-04-2004), afdeling 4, onderafdeling 3. Overleg

	6b de school overlegt en/of onderhandelt jaarlijks over de criteria voor de aanwending van het pakket uren leraar en legt de aanwending voor in de daarvoor bevoegde organen.
7. De schoolraad is niet samengesteld conform het Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad (02-04-2004), hoofdstuk II, afdeling 2, art. 9.	7 De schoolraad samenstellen conform het Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad (02-04-2004), hoofdstuk II, afdeling 2, art. 9.
	7a De school gaat na of haar schoolraad samengesteld is conform het Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad (02-04-2004), hoofdstuk II, afdeling 2, art. 9. De schoolraad is niet meer niveauoverschrijdend samengesteld, gezamenlijk met de basisschool van hetzelfde schoolbestuur. Deze inbreuk tegen de regelgeving wordt ongedaan gemaakt vanaf het schooljaar 2012-2013 7b De school consulteert op het extranet van OVSG het draaiboek i.v.m. het oprichten van een schoolraad en past deze aan aan de eigen vzw structuur 7c De school gaat hierbij na of er deelraden moeten worden opgericht.
8. De afwijkingen op de organisatie van de schooldag en de schoolweek worden niet voorgelegd voor onderhandeling en/of advies aan de bevoegde organen (lokaal onderhandelingscomité, schoolraad) conform het BVR houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs van 31/08/2001, art. 9.	8 De afwijkingen op de organisatie van de schooldag en de schoolweek voorleggen vooronderhandeling en/of advies aan de bevoegde organen (lokaal onderhandelingscomité, schoolraad) conform het BVR houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs van 31/08/2001, art. 9.
	8a De school inventariseert de afwijkingen op de organisatie van de schooldag en de schoolweek aan de hand van het BVR houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs van 31/08/2001, art.9 8b De school gaat na of de bevoegde organen (LOC, schoolraad) correct zijn opgericht en samengesteld

	8c De school refereert in haar documenten die ze voorlegt voor onderhandeling en/of advies aan de bevoegde organen, aan de artikels van het BVR houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs van 31/08/2001 waarop ze een afwijking wil invoeren
--	--

OMSCHRIJVING VAN DE VASTSTELLINGEN I.V.M. HET ALGEMEEN BELEID	OPERATIONELE DOELSTELLINGEN VOOR HET ALGEMEEN BELEID
9. Wat kan de school verbeteren in haar algemeen beleid: - De visieontwikkeling - De participatieve besluitvorming - De systematische kwaliteitszorg	9. De school ontwikkelt een operationeel en geïntegreerd beleidsplan met concrete doelstellingen, actieplannen, implementatiestrategieën en kwaliteitszorg
<u>Visie</u> 9a Op het domein van de visieontwikkeling heeft de schoolleiding een aantal stappen gezet. Zo werden verdienstelijke visieteksten ontwikkeld over de begeleiding van leerlingen met leerstoornissen, het talenbeleid en de kwaliteitszorg.	<u>Visie</u> 9a In samenwerking met de pedagogische begeleiding ontwikkelt de schoolleiding (directie, middenkader) een ‘Algemeen beleidsplan’ dat richting geeft aan en een planning opstelt voor belangrijke beleidsthema’s: - - het studietoer aanbod (waaronder lessentabellen); - de schoolstructuur: graadcoördinatoren, vakgroepverantwoordelijken, leercoach, kwaliteitscoördinator, ...); - het terugdringen van de lesuitval; - de vakgroepwerking; - het functioneren van de vestigingsplaats ‘Isabellalei’; - het evaluatiebeleid; - de leerbegeleiding
9b Een bijkomend probleem voor de implementatie van beleidsbeslissingen is het gebrek aan continuïteit ten gevolge van personeelsverloop, waardoor opgebouwde knowhow verloren gaat.	9b Initiatieven ontwikkelen om het personeelsverloop terug te dringen. Smartschool inzetten om de opgedane knowhow voor nieuwe personeelsleden ter beschikking te stellen.
Visie op ‘realisatie curriculum’ 9c In de hoofdschool nam de schoolleiding initiatieven om voor de leerplanrealisatie, de leerlingenbegeleiding en de leerlingenevaluatie te komen tot een gelijkaardige aanpak bij de jongens en de meisjes. Er werden impulsen gegeven om de vakgroepwerking te versterken en de lespraktijk te	Visie op ‘realisatie curriculum’ 9c De vakgroepwerking verder uitbouwen. De profane vakken in de studierichting Yeshiva (aparte vestigingsplaats) aansturen en opvolgen. Het onderwijsproces doen verlopen in het besef dat de erkenning van de school samenhangt met een gedegen leerplanrealisatie, in gelijkwaardigheid met

laten ondersteunen door meer gerichte nascholing en begeleiding.	de andere studierichtingen
9d Er is ook een positieve evolutie te merken in het afstemmen en beschikbaar stellen van de multimediale middelen op de vereisten van de leerplannen. Daarom wordt ernaar gestreefd de gemeenschappelijke vakgroepwerking meer te verankeren in de totale schoolwerking. Voorlopig zijn er nog verschillende snelheden: sommige vakgroepen missen samenhang, andere werken goed samen, zoals de vakgroep talen die een steunpilaar is van het beleid.	9d De minimale materiële vereisten in de vestigingsplaats Isabellalei actualiseren.
Evaluatiebeleid 9 e De directie heeft een ontwikkelingsproces op gang gebracht, dat op korte termijn moet leiden tot de bijsturing van de evaluatiepraktijk. Er is echter nog geen gelijkgerichte visie, waardoor de evaluatiepraktijk qua organisatie en inhoudelijke invulling, onder meer op het vlak van de aansluiting bij eindtermen en leerplandoelstellingen en het evalueren van attitudes voor verbetering vatbaar is.	Evaluatiebeleid 9 e de vakgroepen aansturen om hun evaluatiepraktijk af te stemmen op eindtermen en leerplandoelstellingen. Een gelijkgerichte visie op de evaluatiepraktijk en de rapportering ontwikkelen.
<u>Leiderschap en besluitvorming</u> 9f De vaststellingen wijzen op een beleidsvoerend vermogen dat in staat is kwaliteitsverhogend te werken. De directeur stuurt de dagelijkse schoolwerking in de hoofdschool goed aan en hanteert daarbij een motiverende en waarderende omgangsstijl. De directie is goed bereikbaar en vlot aanspreekbaar, wat leidt tot tevredenheid van leerlingen, ouders en personeel. De onderwijskundige uitdagingen zijn reëel en de schoolleiding is zich daarvan bewust Sedert de directiewissel in september 2010, worden doelgericht en gelijkgericht werken als beleidsprioriteiten naar voor geschoven. Het functioneren van de profane leraren wordt opgevolgd via lesobservaties, nog niet op basis van functioneringsgesprekken.	<u>Leiderschap en besluitvorming</u> 9f De functionerings- en evaluatiecyclus opstarten.
9g De schoolleiding zet in op het bevorderen van de communicatie tussen de profane en de religieuze leraren. Dit proces verloopt langzaam.	9g De communicatie tussen de profane en de religieuze leraren verder bevorderen.
9h Op de vestigingsplaats Isabellalei waar de studierichting Yeshiva is	9h Concrete afspraken maken over de samenwerking met de

gehuisvest, is de directeur weinig aanwezig en heeft de religieuze vorming een bepalende invloed op de onderwijsorganisatie. De beleidsopties stromen er weinig door en er is nauwelijks aansturing en opvolging van de profane vakken. Het onderwijsproces verloopt er nog te weinig in het besef dat de erkenning van de school samenhangt met een gedegen leerplanrealisatie, in gelijkwaardigheid met de andere studierichtingen. De huidige directie hecht veel belang aan participatieve besluitvorming en wil uitdrukkelijk een bottom-up beleid voeren. Er zijn goed functionerende leerlingenraden, voor jongens en meisjes apart. De directie wil het onderwijzend personeel actief betrekken bij de beleidsontwikkeling en op die manier het draagvlak van de beleidsbeslissingen vergroten.	vestigingsplaats Isabellalei. Structurele maatregelen nemen om de mogelijkheid tot samenwerking zo goed mogelijk te creëren.
<u>Kwaliteitszorg</u> 9i De school heeft met de oprichting van de stuurgroep kwaliteitszorg aanzetten gegeven om op een meer systematische wijze haar eigen kwaliteit te onderzoeken en te bewaken. Een kwaliteitsstuurgroep met zowel profane als religieuze leraren onder leiding van een kwaliteitscoördinator, resulteert in een pril middenkader dat zowel het beleid als de kwaliteitszorg mee vorm moet geven. Door het ontbreken van samenwerking tussen de twee vestigingsplaatsen zijn er op de vestigingsplaats Isabellalei nog geen kwaliteitsbevorderende initiatieven genomen. Er zijn op het vlak van personeels- en onderwijsorganisatie, leerplanrealisatie, leerlingenevaluatie en materiële uitrusting dan ook grote kwaliteitsverschillen met de hoofdschool. Voor de studierichting Yeshiva, die vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad op de vestigingsplaats Isabellalei wordt aangeboden, is de conclusie voor de drie onderzoeksvragen die in het kwaliteitsdecreet centraal staan, bijgevolg negatief. Er is aandacht voor zelfevaluatie, maar op het vlak van de systematische kwaliteitszorg staat de school nog aan het begin van een ontwikkelingstraject. Er werden onder impuls van de kwaliteitsstuurgroep	<u>Kwaliteitszorg</u> 9i de stuurgroep kwaliteitszorg verder professionaliseren. De kwaliteitszorg systematisch uitwerken voor de verschillende processen: - vakgroepwerking - didactische middelen - leerbegeleiding - evaluatie

tevredenheidsenquêtes afgenomen bij de leerlingen en het onderwijzend personeel van de hoofdschool, en met inbreng van externen werd een sterkte-zwakteanalyse uitgevoerd over het schoolklimaat. Op basis van de resultaten werden een aantal verbeteracties opgezet. Op de vestigingsplaats Isabellalei werden nog geen initiatieven voor kwaliteitszorg genomen. Op het niveau van de vakken is van een systematische kwaliteitszorg nog weinig sprake. In de hoofdschool worden afspraken gemaakt over materiële middelen en op aansturing van het schoolbeleid gebeurde reflectie over de evaluatiepraktijk in relatie tot de studiedruk. Algemeen zijn het kwaliteitsonderzoek en de kwaliteitsbewaking nog onvoldoende in de school ingebed, waardoor de kwaliteitscirkel nog niet systematisch wordt doorlopen.	
--	--

Kwaliteitskaart per operationele doelstelling

Per operationele doelstelling is een 'kwaliteitskaart' opgesteld. Deze geeft het plan van aanpak weer om de operationele doelstelling binnen de gestelde tijd op een kwaliteitsvolle manier en duurzaam te bereiken. De kwaliteitskaart bevat de volgende rubrieken:

1. Relatie tot de tekorten: een verwijzing naar de tekorten die blijken uit het doorlichtingsverslag
2. Relatie tot de doelen: het operationeel doel waarvoor het plan van aanpak wordt opgesteld
3. Acties: omschrijving van de wijze waarop de doelen zullen worden bereikt
4. Betrokken actoren: de contactpersoon voor de beschreven acties, de verantwoordelijken voor het mee uitvoeren van de acties, de begeleider van OVSG
5. Verwachtingen: wat de school van de participanten verwacht, het mandaat van de participanten
6. Rol van de schooldirectie: wat de schooldirectie doet om de participanten te ondersteunen
7. Materialen: materialen nodig om de acties te kunnen uitvoeren
8. Effect: beschrijving van de wijze waarop de participanten zullen aantonen dat de operationele doelstelling is bereikt. Zichtbaar resultaat op leerlingenniveau
9. Evaluatie: instrumenten en/of procedures waarmee de participanten de vorderingen meten: minstens één keer per jaar en ten laatste 3 maanden voor het einde van de periode van opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning
10. Data: data van tussentijdse evaluatie om het proces bij te sturen indien nodig

Overzicht van de kwaliteitskaarten:

- Kwaliteitskaart Nederlands
- Kwaliteitskaart Geschiedenis
- Kwaliteitskaart Fysica
- Kwaliteitskaart Biologie
- Kwaliteitskaart Algemeen beleid

Kwaliteitskaart Nederlands

Relatie tot de tekorten: nr 1

OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES voor de tweede en derde graad van de studierichting **YESHIVA**:
'onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor het vak **Nederlands** van de basisvorming'

Relatie tot de doelen: nr 1

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN voor de tweede en derde graad van de studierichting **YESHIVA**:
'de leerplandoelstellingen voor het vak **Nederlands** van de basisvorming in voldoende mate realiseren'

Acties:

1d. De leerkrachten Nederlands van Yeshiva maken deel uit van de vakgroep in de hoofdschool en zij dragen bij tot de analyse van de belemmerende factoren zodat zij gericht de steun van de directie voor meer accommodatie en materiële middelen kunnen vragen

ACTIES: uitbreiding vakgroep Nederlands, agenderen van onderzoek naar belemmerende factoren, uitwerken vraag aan directie voor vestigingsplaats Isabellalei

1 e. in de tweede en derde graad van de studierichting Yeshiva het leerplan als uitgangspunt nemen voor het onderwijs Nederlands. Leermiddelen hierop afstemmen.

ACTIES: voor de Yeshiva-klassen een jaarplanning opstellen op basis van het leerplan (doelstellingen in smartschool), benodigde leermiddelen inventariseren en ter bestelling overmaken aan directie. Nieuwe leerboeken aanschaffen.

1f. de vaardigheden worden voor de Yeshiva-klassen evenwichtig en doelgericht opgebouwd in het onderwijs- en leerproces. De leerinhouden sluiten aan bij de leerplandoelstellingen.

ACTIES:

opbouw vaardigheden in jaarplanning, in overzicht voor de leerlingen, in leerlingencursus, in evaluatie. Idem voor opbouw taal- en leerstrategieën. aanpassen van de aangereikte leerinhouden en van de didactische werkvormen.

In verband met taalbeschouwing worden de volgende acties gepland:

de taalbeschouwing in dienst van taalvaardigheid wordt systematisch gevolgd en toegepast. Naar aanleiding van reflectie op taal wordt aansluiting gezocht bij concrete taalactiviteiten van de leerlingen. Taalbeschouwelijke leerinhouden en spraakkunstige termen worden geïntegreerd en in samenhang met authentieke presentatievormen, aangebracht. Zichtbaar uitwerken in materialen voor de leerlingen, in taken en opdrachten, in evaluatie.

Voor spreken/gesprekken voeren en lezen gaat voldoende aandacht naar de vaststelling en verwoording van functionele relaties tussen tekstonderdelen. Aanpassen jaarplanning, cursusmateriaal voor de leerlingen en evaluatie om het gamma van tekstsoorten zowel in de tweede als in de derde graad voldoende te bestrijken. De eindtermen en leerplandoelstellingen met betrekking tot lezen, schrijven en literatuur waarvoor ICT moet worden ingezet, worden in beide graden aangeboden aan de leerlingen en geëvalueerd.

In de studierichting Yeshiva wordt voldoende ingezet op de ontwikkeling van leerstrategieën en op zelfsturing en verzelfstandiging: de jaarplanning, de cursus van de leerlingen, de opdrachten in de klas en de evaluatie geven de leerstrategieën aan en de mate van zelfstandigheid waarmee de leerlingen deze uitvoeren. Een duidelijke leerlijn wordt aangebracht.

De evaluatie in beide graden wordt in de vakgroep bestudeerd met het oog op validiteit en representativiteit.

De leerlingresultaten ontstaan op basis van opdrachten, taken en toetsen op de vereiste beheersingsniveaus uit het leerplan.

Betrokken actoren:

Directie, graadcoördinatoren, vakgroepverantwoordelijke Nederlands, leerkrachten Nederlands in de studierichting Yeshiva, alle leerkrachten Nederlands, begeleiding OVSG

Verwachtingen aan de leerkrachten Nederlands in de studierichting Yeshiva:

Participeren aan de vakgroep werking, de opgesomde materialen ontwikkelen, verantwoording afleggen aan de graadcoördinatoren door de materialen voor te leggen en te bespreken: jaarplanning opstellen i.f.v. leerplan, cursus, taken en opdrachten opstellen i.f.v. leerplan, leerstrategieën en zelfstandigheid inbouwen, evaluatie opstellen i.f.v. leerplan

Voor Tal Tora: logboek met verbeteracties bijhouden (trimesteriële controle door directie)

Rol van de schooldirectie:

1a. vanuit het schoolbeleid de profane vakken in deze studierichting (aparte vestigingsplaats) aansturen en opvolgen. Het onderwijsproces doen verlopen in het besef dat de erkenning van de school samenhangt met een gedegen leerplanrealisatie, in gelijkwaardigheid met de andere studierichtingen.

1b. voor het vak Nederlands in de studierichting Yeshiva de vakgroepwerking voldoende aansturen

1c. de samenwerking met de vestigingsplaats Isabellalei (aso Yeshiva vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad) tot stand brengen. De grote kwaliteitsverschillen betreffende personeels- en onderwijsorganisatie, leerplanrealisatie, leerlingenevaluatie, materieel comfort, e.d. wegwerken

1d. op de vestigingsplaats Isabellaleide kwaliteitszorg uitwerken 1f. op de vestigingsplaats Isabellalei wordt voldaan aan de minimale materiële leerplanvereisten. De ondersteuning op het vlak van accommodatie en logistiek is voldoende aanwezig.
<u>Materialen:</u> aangekochte minimale materiële vereisten, cursussen voor de leerlingen, jaarplanning op smartschool, examens, evaluatie vaardigheden
<u>Effect:</u> Realisatie van de leerplandoelstellingen met de leerlingen 2de en 3de graad Yeshiva Vanaf november 2012: de leerkrachten van Tal Tora hebben een jaarplanning op basis van de leerplandoelstellingen Vanaf november 2012: de leerkrachten bespreken hun evaluatie-instrumenten en toetsen in de vakgroep Vanaf oktober 2012: de leerkrachten van Tal Tora hebben een logboek met verbeteracties. De leerkrachten leggen attesten van nascholing voor.
<u>Evaluatie:</u> Oktober 2012: jaarplanning controle in 3de leerjaar en 5de leerjaar (de keuze voor deze leerjaren is bepaald door het invoeren van nieuwe leerplannen van het OVSG, het 4de en het 6de leerjaar volgen tijdens het schooljaar 2012-2013 nog de leerplannen van het GO! om de continuïteit in het curriculum van de leerlingen te verzekeren), controle nieuwe materialen, cursus en instrumenten leerlingen November 2012: controle evaluatie December 2012: bespreking en bijsturing in de vakgroep Februari 2013: controle opdrachten en taken Mei 2013: afspraken in de vakgroep i.v.m. opstellen examens Juni 2013: SWOT analyse vakgroepwerking en bijsturing Zelfde procedure voor 4de en 6de leerjaar tijdens schooljaar 2013 – 2014 (deze leerjaren voeren vanaf dan de nieuwe leerplannen van OVSG in). Schooljaar 2014 – 2015: opvolging en bijsturing, uitwerken kwaliteitszorg in de vakgroep Nederlands
<u>Data:</u> Opstart: 1 september 2012 Traject: zie hierboven. De concrete data worden zichtbaar in het actieplan van de vakgroep Nederlands.

Kwaliteitskaart Geschiedenis

Relatie tot de tekorten: nr 2

OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES voor de tweede en derde graad van de studierichting **YESHIVA**:
'onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor het vak **Geschiedenis** van de basisvorming'

Relatie tot de doelen: nr 2

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN voor de tweede en derde graad van de studierichting **YESHIVA**:
'de leerplandoelstellingen voor het vak **Geschiedenis** van de basisvorming in voldoende mate realiseren'

Acties:

2d. de studie van de historische samenlevingen conform de eerplaninhouden koppelen aan de leerplandoelstellingen in de tweede en derde graad Yeshiva. Duidende integratie van het historische referentiekader, historische vaardigheden en toepassingen van historische methode voorzien. De volgende bevorderende factoren voor leerplanrealisatie voorzien: de vereiste uitrusting en leermiddelen, stabiliteit in de opdrachten, deelname aan de vakgroepwerking en actualisering van de vakdidactische deskundigheid.

ACTIES:

uitbreiding vakgroep Geschiedenis, studie leerplan, materialen en opdrachten voor integratie in het historisch referentiekader, olijsten doelstellingen voor historische vaardigheden en hier toepassingen voor uitwerken, agenderen van onderzoek belemmerende factoren, uitwerken vraag aan directie voor vestigingsplaat Isabellalei, inventariseren vakdidactische nascholingen

2 e. de leerplandoelen veronderstellen duiding van historische inhouden in inzichtelijke contexten van tijd, ruimte en socialiteit, in kenmerkende probleemvelden, structuren of domeinoverstijgende verbanden en actualisering. De mate waarin dit gebeurt, verloopt in samenhang volgens een leerlijn. Duiding en actualisering komen voldoende uitgesproken voor, en zijn doelgericht geïntegreerd. Ze bevorderen de kritische zin en het historisch besef bij de leerlingen.

ACTIES:

Jaarplanning op basis van leerplandoelstellingen, uitgewerkt in smartschool, uitwerken van een leerlijn voor het historisch referentiekader. Voorbeelden voor actualisering bespreken in de vakgroep, leerlingenopdrachten hiervoor ontwikkelen. Kritische zin bij de studie van de geschiedenis definiëren en er onderzoeksopdrachten voor formuleren.

2f. de leerlingen verwerven voldoende vaardigheden om informatie uit bronnen te halen en deze tot inhouden te verwerken. Daartoe gebruikt men de

bronnen in het leerboek, de historische atlas en aanvullende documenten. Audiovisuele bronnen en ICT worden ingezet. Er zijn voldoende opdrachten gericht op zoeken en verwerkingsstrategieën met toepassing van historische methode (heuristiek en kritisch analyseren). Alle leerplandoelen betreffende historische vaardigheden worden aangeboord.

Het gebruik van audiovisuele leermiddelen en multimedia beantwoordt aan de leerplaneisen. De materiële ondersteuning van de leerplanrealisatie is positief en is er projectie- en multimedia-apparatuur geïnstalleerd.

Leren leren wordt voldoende geïntegreerd. De gebruikte werkvormen en opdrachten spelen hier maximaal op in. Leerstrategieën en taalvaardigheid worden doelgericht ontwikkeld.

ACTIES:

Inventarisatie soorten bronnen, bestuderen van instructiekaarten i.v.m. historische vaardigheden, opdrachten geven met instructiekaarten, evaluatie van historische vaardigheden uitwerken, audiovisueel materiaal en multimedia aankopen en gebruiken in de klas. Ontwikkelen van een leerlijn voor zelfstandiger en autonomer leren. Integratie van talenbeleid (instructietaal) in de cursus, de didactische werkvormen, de opdrachten, de evaluatie.

2g. de evaluatie is afgestemd op alle leerplandoelen De leerlingenevaluatie is samengesteld uit dagelijks werk en examens. Het dagelijks werk vertoont geen leraarafhankelijke verschillen inzake frequentie, aard en inhoud. Het bevat herhalingstoetsen, taken (opdrachten) en de beoordeling van schoolattitudes. De toetsen en opdrachten zijn gevarieerd en leerdoelgericht.

ACTIES:

Afspraken in de vakgroep om gelijkgerichtheid bij evaluatie te bekomen: qua frequentie, aard en inhoud. Vakattitudes bepalen.

2h. de attitudebeoordeling gebeurt op grond van doelgerichte criteria en is daardoor transparant en valide. Vakgebonden attitudes zijn expliciet opgenomen.

ACTIES: attitudes in indicatoren uitschrijven, opnemen in cursusmateriaal van de leerlingen. Evalueren van attitudes.

2i. de examens zijn verzorgd en gevarieerd samengesteld. De vraagstelling sluit bij het onderwijsproces aan. Er wordt over gewaakt dat kennis, inzicht en vaardigheden proportioneel geëvalueerd worden. Leerplandoelen betreffende duiding, kritisch analyseren en actualisering zijn in de evaluatie van de tweede en derde graad voldoende opgenomen. De examens sluiten goed aan bij de leerplandoelen. De vraagstelling is uitdagend met het oog op historisch besef. De vragen op basis van ondersteunende bronnen peilen niet alleen naar vaardigheden, maar evenzeer naar inzicht, duiding en kritische zin. De studieresultaten van de leerlingen zijn een objectieve en valide weergave van de mate waarin de leerlingen alle leerplandoelstellingen beheersen.

ACTIES: toetsing uitwerken in overeenstemming met leerplandoelstellingen, toetsing uitwerken met ondersteunende bronnen, toetsing valide en representatief maken.

Betrokken actoren:

Directie, graadcoördinatoren, vakgroep verantwoordelijke Geschiedenis, leerkrachten Geschiedenis in de studierichting Yeshiva, alle leerkrachten

Geschiedenis, begeleiding OVSG
<u>Verwachtingen aan de leerkrachten Geschiedenis in de studierichting Yeshiva:</u> Participeren aan de vakgroep werking, de opgesomde materialen ontwikkelen, verantwoording afleggen aan de graadcoördinatoren door de materialen voor te leggen en te bespreken: jaarplanning opstellen i.f.v. leerplan, cursus, taken en opdrachten opstellen i.f.v. leerplan, leerstrategieën en zelfstandigheid inbouwen, evaluatie opstellen i.f.v. leerplan
<u>Rol van de schooldirectie:</u> 2a. vanuit het schoolbeleid de profane vakken in deze studierichting (aparte vestigingsplaats) aansturen en opvolgen. Het onderwijsproces doen verlopen in het besef dat de erkenning van de school samenhangt met een gedegen leerplanrealisatie, in gelijkwaardigheid met de andere studierichtingen. 2b. voor het vak Geschiedenis in de studierichting Yeshiva de vakgroepwerking voldoende aansturen 2c. de samenwerking met de vestigingsplaats Isabellalei (aso Yeshiva vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad) tot stand brengen. De grote kwaliteitsverschillen betreffende personeels- en onderwijsorganisatie, leerplanrealisatie, leerlingenevaluatie, materieel comfort, e.d. wegwerken 2d. op de vestigingsplaats Isabellalei de kwaliteitszorg uitwerken 2f. op de vestigingsplaats Isabellalei de minimale materiële leerplanvereisten voorzien. De ondersteuning op het vlak van accommodatie en logistiek uitwerken.
<u>Materialen:</u> aangekochte minimale materiële vereisten, cursussen voor de leerlingen, jaarplanning op smartschool, examens, evaluatie vaardigheden
<u>Effect:</u> Realisatie van de leerplandoelstellingen met de leerlingen 2de en 3de graad Yeshiva. Hedendaags cursusmateriaal. Verhoogde deelname aan nascholing i.v.m. vakdidactiek
<u>Evaluatie:</u> Oktober 2012: jaarplanning controle in 3de leerjaar en 5de leerjaar (de keuze voor deze leerjaren is bepaald door het invoeren van nieuwe leerplannen van het OVSG; het 4de en het 6de leerjaar volgen tijdens het schooljaar 2012-2013 nog de leerplannen van het GO! om de continuïteit in het curriculum van de leerlingen te verzekeren), controle nieuwe materialen, cursus en instrumenten leerlingen November 2012: controle evaluatie December 2012: bespreking en bijsturing in de vakgroep Februari 2013: controle opdrachten en taken

Mei 2013: afspraken in de vakgroep i.v.m. opstellen examens

Juni 2013: SWOT analyse vakgroepwerking en bijsturing

Zelfde procedure voor 4de en 6de leerjaar tijdens schooljaar 2013 – 2014

Schooljaar 2014 – 2015: opvolging en bijsturing, uitwerken kwaliteitszorg in de vakgroep Geschiedenis

Data:

Opstart: 1 september 2012

Traject: zie hierboven.

De concrete data worden zichtbaar in het actieplan van de vakgroep Geschiedenis.

Kwaliteitskaart Fysica

Relatie tot de tekorten: nr 3

OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES voor de tweede en derde graad van de studierichting **YESHIVA**:
'onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor het vak **Fysica** van de basisvorming'

Relatie tot de doelen: nr 3

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN voor de tweede en derde graad van de studierichting **YESHIVA**:
'de leerplandoelstellingen voor het vak **Fysica** van de basisvorming in voldoende mate realiseren'

Acties:

3d. De leerkrachten Fysica van Yeshiva maken deel uit van de vakgroep in de hoofdschool en zij dragen bij tot de analyse van de belemmerende factoren zodat zij gericht de steun van de directie voor meer accommodatie en materiële middelen kunnen vragen

ACTIES: uitbreiding vakgroep Fysica, agenderen van onderzoek belemmerende factoren, uitwerken vraag aan directie voor vestigingsplaatslabellalei

3 f. in de tweede en derde graad van de studierichting Yeshiva het juiste leerplan als uitgangspunt nemen. Leermiddelen hierop afstemmen. De leerplandoelstellingen realiseren : zowel het onderwerp 'eenheden, grootheden en meetnauwkeurigheid' als de leerinhouden over arbeid, vermogen en faseovergangen worden met voldoende diepgang behandeld. De experimentele doelstellingen komen aan bod: de leerlingenexperimenten worden conform het leerplan uitgevoerd en er is aandacht voor technische toepassingen en ICT-vaardigheden. Demonstratieproeven verhelderen de theoretische concepten. Een aantal goedgekozen projecten en uitstappen ondersteunen de leerplanrealisatie.

ACTIES: voor de Yeshiva-klassen een jaarplanning opstellen op basis van het leerplan (doelstellingen in smartschool), benodigde leermiddelen inventariseren en ter bestelling overmaken aan directie. Het onderwerp 'eenheden, grootheden en meetnauwkeurigheid' aanbod laten komen met voldoende diepgang. De leerinhouden over arbeid, vermogen en faseovergangen aan bod laten komen met voldoende diepgang. De leerlingenexperimenten uitvoeren conform de experimentele doelstellingen. Het verband leggen tussen theoretische leerstof en technische toepassingen en dit opnemen in cursusmateriaal en opdrachten. ICT-vaardigheden aanbieden en ontwikkelen. Demonstratieproeven invoeren om de theoretische concepten te verhelderen. Een aantal goedgekozen projecten en uitstappen invoeren om de leerplanrealisatie te ondersteunen. Deze acties zijn geagendeerd in de vakgroepwerking (verslag). De leerlingencursus maakt melding van de nieuw uitgewerkte onderwerpen. Er zijn verslagen van de leerlingenproeven. Bij demonstratieproeven wordt de wetenschappelijke onderzoeksmethode gehanteerd. Deze is vermeld in het leerlingen materiaal.

3g de leerplandoelstellingen voor fysica in de tweede en de derde graad Yeshiva worden in voldoende mate gerealiseerd zonder hiaten in de leerplanrealisatie. Alle doelstellingen worden in de juiste graad gerealiseerd. Bij het aanbrengen van de leerinhouden wordt rekening gehouden met de wiskundige voorkennis van de leerlingen. In de derde graad wordt de leerstof duidelijk gepland en geduid voor de leerlingen op basis van ernstige leerplanstudie. Experimenteel werk wordt door de leerlingen uitgevoerd, mogelijk in het labo van de hoofdschool. Er worden uitstappen georganiseerd om de horizon van de leerlingen te verruimen.

ACTIES: jaarplanning op basis van juiste graadleerplan. Overleg leerkrachten wiskunde om voorkennis van de leerlingen te inventariseren. Acteren in vakverslagen. Planning van de leerstof hierop afstemmen. Experimenten plannen. Locatie voor labowerk vastleggen. Inventaris aanleggen van mogelijk interessante uitstappen voor de leerlingen afgestemd op het leerplan. Doelstellingen voor de uitstappen vastleggen. Zichtbaar maken in leerlingopdrachten.

3h op de vestigingsplaats Isabellalei zijn alle materiële voorzieningen voor het verstrekken van wetenschapsonderwijs voor handen. Men gebruikt illustraties en visualisering in de jongensklassen om tot begripsvorming te komen en het taalbeleid te ondersteunen.

ACTIES: inventariseren minimale materiële vereisten uit leerplan. Bespreken met directie met het oog op aankoop. Cursus en leerlingenmateriaal zorgzaam uitwerken met illustraties. De leerstof visualiseren bij het aanbrengen ervan met het oog op betere begripsvorming. Contact opnemen met verantwoordelijke taalbeleid en opdracht acteren in vakverslag. Opdracht taalbeleid implementeren in leerlingenmateriaal en vakdidactiek.

3i in de studierichting Yeshiva is er eigentijds cursusmateriaal representatief is voor de leerplandoelstellingen. De leerlingen beschikken over een consistent kader waarbinnen ze de verschillende onderwerpen kunnen situeren. Leren leren wordt breder gezien dan het memoriseren van losse leerinhouden. Er wordt rekening gehouden met de taxonomie van de leerplandoelstellingen.

Het leerproces wordt opgevolgd en begeleid door middel van opgaven, verwerkingsopdrachten, toetsen, zelfstandig werk, presentaties, examens. Er worden voldoende en gediversifieerde evaluatiegegevens verzameld om het rapportcijfer voor zowel dagelijks werk als voor de examens valide te maken. De examens bevatten vragen en opdrachten op verschillende verwerkingsniveaus.

ACTIES: ontwikkelen eigentijds cursusmateriaal. Inzichtelijk werken op verbanden tussen leerinhouden, aanbieden van een coherent kader. De doelstellingen op het juiste niveau aanbieden. Leerlingenactiviteit zorgvuldig opbouwen door middel van opgaven, verwerkingsopdrachten, toetsen, zelfstandig werk, presentaties. Dit bespreken op de vakgroep. Evaluatie uitwerken in vakgroep verband met het oog op meer gediversifieerde evaluatiegegevens voor het dagelijks werk. Examenvragen samen bekijken met de collega's van de vakgroep. Zorgvuldig uitgewerkte examens met vragen op verschillende verwerkingsniveaus.

3j de vakgroepwerking voor de wetenschappelijke vakken wordt uitgebouwd met het oog op: gezamenlijke leerplanstudie, gelijkgerichtheid en transparantie in de evaluatie, deelname aan nascholing, multiplicatie van nascholingsinhouden.

ACTIES: sjabloon ontwikkelen voor vakgroepverslagen: leerplanrealisatie, leerlingbegeleiding, evaluatie, taalbeleid, nascholing en de bespreking ervan.

<u>Betrokken actoren:</u> Directie, graadcoördinatoren, vakgroep verantwoordelijke Fysica, leerkracht(en) Fysica in de studierichting Yeshiva, alle leerkrachten Fysica, begeleiding OVSG
<u>Verwachtingen aan de leerkrachten Fysica in de studierichting Yeshiva:</u> Participeren aan de vakgroep werking, de opgesomde materialen ontwikkelen, verantwoording afleggen aan de graadcoördinatoren door de materialen voor te leggen en te bespreken: jaarplanning opstellen i.f.v. leerplan, cursus, taken en opdrachten opstellen i.f.v. leerplan, experimenten opstellen en door leerlingen laten uitvoeren, stramien voor laboverslagen ontwikkelen op basis van de wetenschappelijke onderzoeksmethode, zelfstandigheid inbouwen, evaluatie opstellen i.f.v. leerplan
<u>Rol van de schooldirectie:</u> 3a vanuit het schoolbeleid de profane vakken in deze studierichting (aparte vestigingsplaats) aansturen en opvolgen. Het onderwijsproces doen verlopen in het besef dat de erkenning van de school samenhangt met een gedegen leerplanrealisatie, in gelijkwaardigheid met de andere studierichtingen. 3b voor het vak Fysica in de studierichting Yeshiva de vakgroepwerking voldoende aansturen 3c de samenwerking met de vestigingsplaats Isabellalei (aso Yeshiva vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad) tot stand brengen. De grote kwaliteitsverschillen betreffende personeels- en onderwijsorganisatie, leerplanrealisatie, leerlingenevaluatie, materieel comfort, e.d. wegwerken 3d. op de vestigingsplaats Isabellalei de kwaliteitszorg uitwerken 3e. op de vestigingsplaats Isabellalei wordt voldaan aan de minimale materiële leerplanvereisten. De ondersteuning op het vlak van accommodatie en logistiek is voldoende aanwezig.
<u>Materialen:</u> aangekochte minimale materiële vereisten, cursussen voor de leerlingen, jaarplanning op smartschool, examens, mogelijkheden tot demonstratieproeven en leerlingexperimenten, kwaliteitscriteria voor examenvragen
<u>Effect:</u> Realisatie van de leerplandoelstellingen met de leerlingen 2de en 3de graad Yeshiva
<u>Evaluatie:</u> Oktober 2012: jaarplanning controle in 3de leerjaar en 5de leerjaar (de keuze voor deze leerjaren is bepaald door het invoeren van nieuwe leerplannen van het OVSG; het 4de en het 6de leerjaar volgen tijdens het schooljaar 2012-2013 nog de leerplannen van het GO! om de continuïteit in het curriculum van de leerlingen te verzekeren), controle nieuwe materialen, cursus, laboverslagen en instrumenten leerlingen

November 2012: controle evaluatie December 2012: bespreking en bijsturing in de vakgroep Februari 2013: controle opdrachten en taken Mei 2013: afspraken in de vakgroep i.v.m. opstellen examens Juni 2013: SWOT analyse vakgroepwerking en bijsturing Zelfde procedure voor 4de en 6de leerjaar tijdens schooljaar 2013 – 2014 Schooljaar 2014 – 2015: opvolging en bijsturing, uitwerken kwaliteitszorg in de vakgroep Fysica
<u>Data:</u> Opstart: 1 september 2012 Traject: zie hierboven. De concrete data worden zichtbaar in het actieplan van de vakgroep Fysica.

Kwaliteitskaart Biologie

Relatie tot de tekorten: nr 4

OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES voor de tweede en derde graad van de studierichting **YESHIVA**:
'onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor het vak **Biologie** van de basisvorming'

Relatie tot de doelen: nr 4

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN voor de tweede en derde graad van de studierichting **YESHIVA**:
'de leerplandoelstellingen voor het vak **Biologie** van de basisvorming in voldoende mate realiseren'

Acties:

4a de eindtermen biologie aanbieden in de studierichting Yeshiva van de tweede en derde graad aso conform BVR 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs deel III, titel 1, hoofdstuk 2, art. 14 § 1 en hoofdstuk 3, art. 15 § 1, 8^oen deel IV, titel 1, afdeling 3, art. 140 § 2 en afdeling 4, art. 156 en 157.

ACTIES:

In de lessentabel van de tweede graad Yeshiva en de andere aso-studierichtingen het vak Biologie opnemen vanaf het schooljaar 2012 - 2013

In de lessentabel van de derde graad Yeshiva en de andere aso-studierichtingen het vak Natuurwetenschappen opnemen vanaf het schooljaar 2012 - 2013

Schooljaar 2012-2013

Studie van het leerplan Natuurwetenschappen in de eerste graad

Studie van het leerplan Biologie in de tweede graad aso

Studie van het leerplan Natuurwetenschappen in de derde graad aso

Aanduidend door de directeur hoe een aantal leerplandoelstellingen en leerinhouden 'biologie' uit de hierboven vernoemde leerplannen aangeboden worden, vooral rekening houdend met het feit dat ze door de inspectie moeten kunnen gecontroleerd worden.

Afspraken i.v.m. gebruikte begrippen en leerinhouden noteren in het vakverslag.

Opnemen van alle doelstellingen en leerinhouden uit de hierboven vermelde leerplannen in de jaarplanning van de leerkrachten, de cursus van de leerlingen, de didactische hulpmiddelen, de evaluatie van de leerlingen en dit in samenspraak met de directeur. Opstellen door de directie van een afsprakenkader i.v.m. de verantwoordelijkheden van de leerkrachten voor: Het aanbieden van de eindtermen en leerplandoelstellingen De evaluatie
<u>Betrokken actoren:</u> Directie, begeleiding OVSG, leerkrachten natuurwetenschappen en biologie
<u>Verwachtingen aan de leerkrachten in de studierichting Yeshiva:</u> Het afsprakenkader door de directie opgesteld naleven. Participeren aan de vakgroepwerking, de opgesomde materialen ontwikkelen, verantwoording afleggen aan de graadcoördinatoren door de materialen voor te leggen en te bespreken: jaarplanning opstellen i.f.v. leerplan, cursus, taken en opdrachten opstellen i.f.v. leerplan, leerstrategieën en zelfstandigheid inbouwen, evaluatie opstellen i.f.v. leerplan
<u>Rol van de schooldirectie:</u> 4a.Het voeren van gesprekken met de leraren levensbeschouwelijke vakken om tot een maximaal afsprakenkader te komen. Het afsprakenkader uitwerken als een instrument in ontwikkeling. Nagaan hoe de leerkrachten Natuurwetenschappen en Biologie de eindverantwoordelijkheid over , de controleerbaarheid van het aanbieden en realiseren van de eindtermen natuurwetenschappen (biologie) kunnen concretiseren. Voor de vakken Biologie en Natuurwetenschappen de vakgroepwerking voldoende aansturen de samenwerking met de vestigingsplaats Isabellalei (aso Yeshiva vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad) tot stand brengen. De grote kwaliteitsverschillen betreffende personeels- en onderwijsorganisatie, leerplanrealisatie, leerlingenevaluatie, materieel comfort, e.d. wegwerken Op de vestigingsplaats Isabellalei de kwaliteitszorg uitwerken Op de vestigingsplaats Isabellalei wordt voldaan aan de minimale materiële leerplanvereisten. De ondersteuning op het vlak van accommodatie en logistiek is voldoende aanwezig.
<u>Materialen:</u> aangekochte minimale materiële vereisten, cursussen voor de leerlingen, jaarplanning op smartschool, examens, evaluatie vaardigheden
<u>Effect:</u>

Realisatie van de leerplandoelstellingen Natuurwetenschappen en Biologie met de leerlingen 2de en 3de graad Yeshiva, met de leerlingen van de eerste graad en alle studierichtingen aso 2de en 3de graad.

Evaluatie:

Oktober 2012: evaluatie invoering nieuwe lessentabellen

December 2012: aan te bieden leerstof afstemmen op het afsprakenkader opgesteld door de directeur .

April 2013: evaluatie afsprakenkader opgesteld door de directeur

Juni 2013: evaluatie nieuwe werking Natuurwetenschappen en Biologie en eventuele bijsturing

Schooljaar 2013-2014

De nieuwe werking en het afsprakenkader opvolgen, evalueren en bijsturen.

Schooljaar 2014-2015

Borging van de boven vernoemde werking

Data:

Start: 1 september 2012

Traject: zie hierboven.

De concrete data worden zichtbaar in het actieplan van de vakgroep Biologie en natuurwetenschappen

Kwaliteitskaart Algemeen beleid

Relatie tot de aanbevelingen: nr 9

9. Wat kan de school verbeteren in haar algemeen beleid:

- de visieontwikkeling
- de participatieve besluitvorming
- de systematische kwaliteitszorg

Relatie tot de doelen: nr 9

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

De school ontwikkelt een operationeel en geïntegreerd beleidsplan met concrete doelstellingen, actieplannen, implementatiestrategieën en kwaliteitszorg

Acties:

9a In samenwerking met de pedagogische begeleiding ontwikkelt de schoolleiding (directie, graadcoördinatie en waar mogelijk de adjunct-directeur Tal Tora) een 'Algemeen beleidsplan' (visie, besluitvorming, leiderschap, kwaliteitszorg) dat richting geeft aan en een planning opstelt voor belangrijke beleidsthema's: -

- het studieaanbod (waaronder lessentabellen);
- de schoolstructuur: graadcoördinatoren, vakgroepcoördinatoren, leercoach, kwaliteitscoördinator, ... ;
- het terugdringen van de lesuitval;
- de vakgroepwerking;
- het functioneren van de vestigingsplaats 'Isabellalei';
- het evaluatiebeleid;
- de leerbegeleiding

ACTIES

Huidige lessentabellen vergelijken met deze van OVSG; lessentabellen aanpassen i.f.v. de reglementering; de juiste leerplannen ter beschikking stellen; nieuwe leerplannen ontwikkelen waar nodig, in samenwerking met OVSG;

Mandaten opstellen voor de verschillende functies van het 'middenkader'

Begeleiding van OVSG voorzien voor de graadcoördinatoren; vorming aanbieden aan de vakgroepcoördinatoren, vorming aanbieden aan de leercoach, vorming aanbieden voor de kwaliteitscoördinator

Lesuitval inventariseren, frequentie en doelgroep van lesuitval inventariseren, oorzaken onderzoeken, maatregelen opstellen om tot een reductie te komen (organisatorisch, attitudes), afsprakennota opstellen, opvolgen van het naleven van de afsprakennota, opnemen in schoolbrochure.

Vakgroepen samenstellen, voorzitters aanduiden, communicatie afspreken, verslaggeving standaardiseren, planning opstellen, doelstellingen i.v.m. prioriteiten geven, reflectiemomenten voorzien, feedbackgesprekken met voorzitters plannen, leerkrachten Tal Tora mee opnemen

Mandaat adjunct-directeur Tal Torauitschrijven, werkoverleg tussen adjunct-directeur Tal Tora en directeur voorzien, en tussen adjunct-directeur en graadcoördinatoren plannen, met de vakleerkrachten de kwaliteitskaarten bespreken, opdracht geven om de tekorten weg te werken (waaronder minimale materiële vereisten), deelname aan vakoverleg omschrijven

Opdrachten voor de vakgroepen laten uitwerken door de graadcoördinatoren, kwaliteitscriteria voor evaluatie opstellen met graadcoördinatoren, controle van evaluatie uitwerken, attitudes inventariseren, verkennen van evaluatie ervan, proces- en productevaluatie uitwerken

Leerbegeleiding: aanstellen van een leercoach die in eerste instantie de leerlingen begeleidt bij de vernieuwingen in het evaluatiebeleid, ondersteuning voorzien voor deze leercoach, coördinatie tussen de leercoach en de graadcoördinatie uitwerken, visie uitwerken op leerbegeleiding, functiebeschrijving uitwerken

9b Initiatieven ontwikkelen om het personeelsverloop terug te dringen. Smartschool inzetten om de opgedane knowhow voor nieuwe personeelsleden ter beschikking te stellen.

ACTIES

Personeelsverloop inventariseren, onthaalbeleid voor nieuwe leerkrachten uitwerken

9c De vakgroepwerking verder uitbouwen. De vakken in de studierichting Yeshiva (aparte vestigingsplaats) aansturen en opvolgen.

ACTIES

Zie 9a

Visie op vakgroepwerking uitschrijven, leerplanstudie aansturen, visie op het vak laten bestuderen, aanzetten tot vakgerichte nascholing, jaarplanning aansturen en afspraken maken, leerlijnen laten aanbrengen, opbouw van zelfstandig leren uitwerken, vakdidactiek actualiseren

9d De minimale materiële vereisten (o.a. mogelijkheden voorzien voor proefondervindelijk laboratoriumwerk) in de vestigingsplaats

Isabellaleiactualiseren.

ACTIES

Opdracht voor de vakgroep geven, aanvragen bespreken met graadcoördinatoren, planning voor aankoop uitwerken, in gebruikstelling controleren

9e de vakgroepen aansturen om hun evaluatiepraktijk af te stemmen op eindtermen en leerplandoelstellingen. Een gelijkgerichte visie op de evaluatiepraktijk en de rapportering ontwikkelen.

ACTIES

Zie 9a . Vorming i.v.m. evaluatie en evaluatievormen aanbieden/uitwerken

9f De functionerings- en evaluatiecyclus opstarten

ACTIES

Regelgeving bestuderen, nascholing volgen, functiebeschrijvingen individualiseren, onderhandelen, functioneringsgesprekken plannen

9g De communicatie tussen de profane en de religieuze leraren verder bevorderen

ACTIES

Organiseren van overlegmomenten van de kwaliteitsstuurgroep

9h Concrete afspraken maken over de samenwerking met de vestigingsplaats Isabellalei. Structurele maatregelen nemen om de mogelijkheid tot samenwerking zo goed mogelijk te creëren.

ACTIES

De beleidsstructuur op de vestigingsplaats aanpassen. De ouders die Tal Tora ‘beheren’ als ouderraad installeren zonder beslissingsrecht. De directeur van de hoofdschool als directeur van de vestigingsplaats doen aanvaarden .

Een ‘adjunct directeur’ aanstellen met als voornaamste opdracht (vooral digitaal) de werking in Tal Tora zo optimaal mogelijk af te stemmen op de werking in de hoofdschool.

De graadcoördinatoren inzetten om een impuls te geven aan de vakgroepwerking in Tal Tora.

De samenwerking en de onderlinge communicatie tussen de vakgroepcoördinatoren en de collega’s in Tal Tora progressief opbouwen

Betrokken actoren:

Directie, OVSG, graadcoördinatoren, adjunct-directeur Tal Tora, vakgroepcoördinatoren, kwaliteitscoördinator, leercoach

Verwachtingen aan de betrokken actoren:

Visieontwikkeling, professionalisering, aanwezigheid op overlegmomenten, duidelijke en efficiënte verslaggeving en communicatie

Rol van de schooldirectie:

Uitwerken van het beleidsplan voor het 'Algemeen beleid' in samenwerking met OVSG en het middenkader
<u>Materialen:</u> Gebruik Smartschool als intern communicatiemiddel voor het beleid
<u>Effect:</u> Uitgewerkt 'schoolwerkplan' voor de middellange termijn.
<u>Evaluatie:</u> Wordt ingebouwd in het beleidsplan als jaarlijks reflectiemoment dat leidt tot bijsturing.
<u>Data:</u> De 'grote' structurele beleidsveranderingen gaan in per 1 september 2012. De aansturing van de samenwerking met de vestigingsplaats 'Isabellalei' gaat van start op 10 oktober 2012. Opstarten functionerings- en evaluatiecyclus vanaf oktober 2012 Inventariseren van 'deelbeleiden", de bijbehorende documenten en deze uitwerken tot een samenhangend geheel: vanaf schooljaar 2012